

Z obsahu:

Úkol zažehnat ekologickou katastrofu
Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
17. ledna 2001
- strana 2 -

Kam kráčí církev?
- strana 4 -

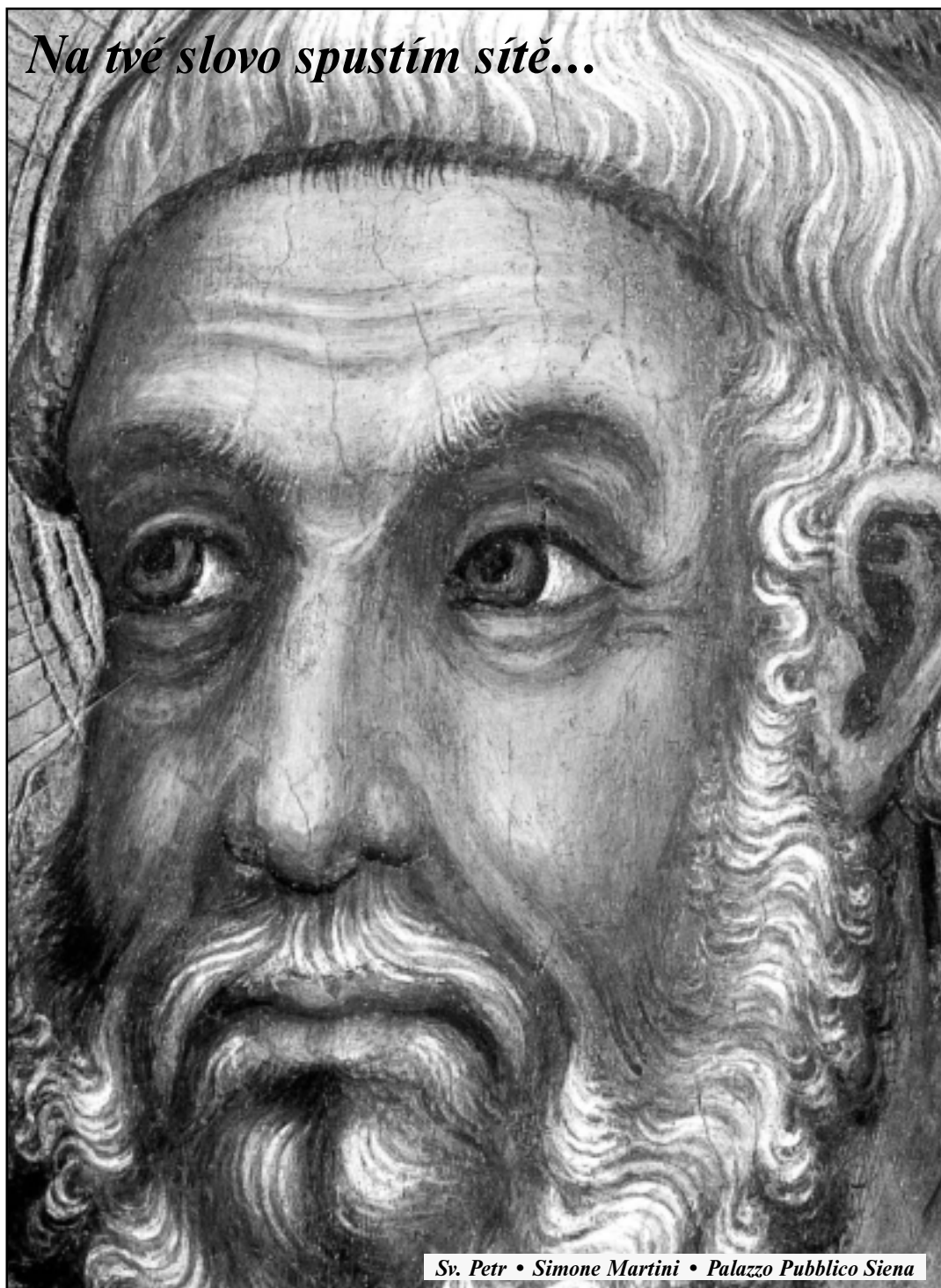
Zdá se, že filozofování a teologizování pozbývá svou sílu
Arcibiskup Georg Eder
ze Salcburku
- strana 5 -

Svatost všedních dnů
Bílá kronika -
Wolfgang Stadler
- strana 6 -

Jen ten, kdo je v Tradici, zůstává ve víře
Rozhovor s kardinálem
Adrianem Johannem
Simonisem, arcibiskupem
v Utrechtu
- strana 7 -

Betlémské světlo celému světu
Podstatná část poselství
Jana Pavla II. při setkání
s diplomatickými zástupci
akreditovanými u Svatého
stolce 7. ledna 2001
- strana 10 -

Důstojná a radostná slavnost u svatého Mikuláše ve Fryštáku
- zvláštní příloha -

Sv. Petr • Simone Martini • Palazzo Pubblico Siena

Úkol zažehnat ekologickou katastrofu

V hymnu chvály, který byl právě přednesen (Ž 148), žalmista volá jménem všechno tvorstvo. Ve výši se zjevují andělé, slunce, měsíc, hvězdy a nebesa; po zemi se pohybuje 22 tvorů, tolik, kolik je písmen hebrejské abecedy, aby se tak naznačila plnost a celistvost. Boží ctitel je jako »pastýř bytostí«, tj. ten, který vede k Bohu všechny bytosti, zve je, aby zapěly chvalozpěv »aleluja«.

Žalm jako by nás uváděl do kosmického chrámu, jehož apsidou je nebe a lodmi jsou krajiny světa a v jehož vnitřku sbor tvorů opěvuje Boha.

Rajská zahrada na začátku a na konci

Tato vize by mohla být v jedné verzi představením ztraceného ráje a v druhé ráje zaslíbeného. Ne nadarmo horizont rajského všehomíra, který Geneze (k. 2) umísťuje na samotný počátek světa, Izaiáš (k. 11) a Apokalypsa (k. 21-22) situují na konec dějin. Tak je vidět, že soulad člověka se svým bližním, se stvořením a s Bohem je záměrem, který sleduje Stvořitel. Tento projekt byl a je stále rozvrácen lidským hříchem, který se inspiruje alternativním plánem, představeným v téže knize Geneze (kk. 3-11), která popisuje, jak **sílí narůstající konfliktní napětí s Bohem, s bližním a nakonec s přírodou.**

Poslání krále tvorstva

Kontrast mezi těmito dvěma plány se zřetelně vynořuje, když srovnáme poslání, k němuž je lidstvo podle Bible povoláno, a důsledky, jaké způsobila jeho nevěrnost tomuto poslání. Lidský tvor přijal poslání vládnout nad stvořením tak, aby v něm dal zazářit celému jeho potenciálu. Je to poslání přidělené božským Králem na samém počátku stvoření, když muž a žena, kteří jsou *obrazem Božím* (Gn 1,27), přijímají příkaz, aby byli plodní, množili se a naplnili zemi, podmanili si ji a vládli nad mořskými rybami, nad nebeskými ptáky a nade vši živou bytostí, která se plazí po zemi (srov.

Gn 1,28). Sv. Řehoř Nazíánský, jeden ze tří velkých východních Otců, poznamenal: »Bůh učinil člověka takového, aby mohl plnit svou funkci krále země... Člověk byl stvořen **k obrazu toho, který vládne vesmíru.** Vše svědčí o tom, že od samého počátku byla jeho přirozenost určena ke kralování... On je živým obrazem, který má podíl na důstojnosti a dokonalosti božského modelu.« (De hominis opificio, 4: str. 44,136)

Boží správce

Nicméně panování člověka **není »absolutní, nýbrž služební;** je reálným odrazem jediného a nekonečného panování Božího. Proto je člověk musí uskutečňovat s moudrostí a s láskou, mít **podíl na nesmírné moudrosti a lásce Boží**« (Evangelium života 52). V biblické řeči »dát jméno« stvoření (srov. Gn 2,19-20) je znamením tohoto poslání poznávat a utvářet stvořenou skutečnost. Je to poslání nikoliv absolutního nekontrolovatelného pána, nýbrž správce Božího království, povoláného, aby **pokračoval v díle Stvořitele, v díle života a pokoje.** Jeho úkolem, definovaným v Knize moudrosti, je *spravovat svět ve svatosti a spravedlnosti* (Mdr 9,3).

Tragické selhání

Bohužel, když se rozhlédneme po krajinách naší planety, ihned si všimneme, že **lidstvo zklamalo toto Boží očekávání.** Především v naší době člověk bez rozmyslu

devastoval roviny a zalesněné stráně, znečistil vody, deformoval životní prostředí země, udělal vzduch nedýchatelným, rozvrátil hydrogeologické a atmosférické systémy, zelené prostory proměnil na pouště, uskutecnil divokou industrializaci a pokořil tak, abychom použili obrazu Danta Alighieriho (Ráj, XXII, 151), onen »květinový sad«, jakým je země, náš příbytek.

Ekologické »obrácení«

Je tedy třeba podněcovat a udržovat »ekologické obrácení«, které v těchto posledních desetiletích učinilo lidstvo vnímavějším v konfrontaci s katastrofou, ke které již směřovalo. Člověk již nikoliv jako »správce« Stvořitele, ale **autonomní despota** začíná chápat, že se konečně musí **zastavit před propastí.** »Je třeba vřele uvítat rostoucí pozornost kvalitě života a ekologii, kterou je možno zaznamenat především ve společnostech s pokročilým rozvojem, v nichž se očekávání lidí nezaměřuje na zajištění základních životních potřeb, jako spíše na hledání globálního zlepšení životních podmínek.« (Evangelium života, 27) Ve hře není tedy pouze »fyzická« ekologie, zaměřená na ochranu prostředí různých živých bytostí, ale také ekologie »lidská«, která činí život tvorstva důstojnějším, **ochraňuje jeho základní životní hodnoty ve všech jeho projevech** a připravuje pro budoucí generace prostředí, které se více přibližuje původnímu plánu Stvořitele.

V této obnovené harmonii s přírodou a se sebou samými lidé opětovně procházejí zahradou stvoření ve snaze počínat si tak, aby **statky země byly k dispozici všem a nikoliv pouze několika privilegovaným,** právě tak, jak tomu bylo v biblickém jubileu (srov. Lv 25, 8-13,23). Uprostřed oněch divů odkrýváme hlas Stvořitele, který předává nebe i země, den i noc: v řeči *netvořené slovy, která by bylo slyšet,* ale schopné překračovat všechny hranice (srov. Ž 19,2-5).

Knih moudrosti, kterou připomíná Pavel, oslavuje tuto Boží přítomnost ve vesmíru a připomíná *velikost a krásu tvorů, z níž může být poznán Původce bytí* (Mdr 13,5; srov. Řím 1,20). Totéž opěvuje židovská tradice chasídů: »Kamkoliv jdu, Ty! Kdekoliv se zastavím, Ty... kamkoliv se otočím, cokoliv obdivuji, jen Ty, ještě jednou Ty, vždy Ty.« (M. Buber, I racconti di Chassidim, Milán 1979, str. 256)

*L'Osservatore Romano 18. I. 2001
Mezititulky a zvýraznění redakce Světla*

Zajed' na hlubinu

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

Všechno tam nechali a šli za ním

Vydej se opět bez otálení za Ježíšem. Tvé místo je na břehu jezera mezi těmi, kteří se *na něho tlačí*. Oni všichni vyšli ze svých domovů, od své práce a od svých starostí i zálib, *aby slyšeli Boží slovo*. Není to snad to nejmoudřejší, co můžeš právě dnes udělat?

Ježíš před tak četnými posluchači potřebuje kazatelnu. Rozhodl se pro jednu z rybářských lodí. Proč si vybírá právě Šimonovu? Aby se tak přiblížil k tomu, kterého si vyvolil mezi všemi. Zatím jej žádá jen o zapůjčení bárky. Pro každého, kdo mu vyjde vstříc v malých věcech, má však připravenou další, větší nabídku. Vzpomeň si na to, kdykoliv máš přinést docela nenápadnou oběť. Buď připraven dát Ježíši k dispozici cokoli z toho, co jsi a co máš. Může to být klíčem k milosti, která má pro tebe rozhodující význam.

Uvažuj, jak obdivuhodné cesty Pán volí, aby se sblížil s těmi, které si podle věčného úradku vyhledal. Celý ten zástup přišel zdaleka za Ježíšem. Ale Pán přišel sám za Šimonem a jeho druhy. Blahoslavený rybář, který mu dnes poskytuje velkodušně nejen svou loď, ale i svůj čas a svou pozornost. Při tom nemá tušení, že Ježíš k němu přišel, aby právě započal dlouhodobou přípravu na jeho budoucí poslání. Šimon dnes pozná, co znamená **uvěřit Ježíšovu slovu**.

Kázání skončilo a zástup se rozchází, ale Ježíš se nemá k odchodu. Naopak, dává Šimonovi nečekaný pokyn: *Zajed' na hlubinu a spusťte síť k lovu*. Má to být snaha vynahrádit pohostinným rybářům ušlý zisk? Dlouhou praxí ověřená zkušenost Šimonovi napovídá, že to bude zbytečná práce. Ale když *se celou noc marně namáhali*, Ježíš s nimi ještě nebyl. Právě v tom se situace zásadně změnila. Pracovat s Ježíšem a *na Ježíšovo slovo* nikdy neznamená pokoušet se o nemožné. Šimon uposlechl, a v dobu nejméně vhodnou k rybolovu *zahrnují tolik ryb, že se síť trhájí*. Pomoz rybářům dopravit ke břehu ten zázračný náklad. Ačkoliv by se měli ze svého úlovku upřímně radovat, místo radosti se jich zmocňuje úžas a bázeň.

Ten, který s takovou úctou a důvěrou uvěřil Ježíši, že *na jeho slovo spustil síť*, jako první ze všech vyjadřuje své nejhlubší pocity. Celý ten obrovský a nečekaný zisk probouzí v Šimonovi ohromující vědomí, že si nejen nezaslouží být takto obdarován, ale ani není hoden prodlévat ve společnosti božského

Mistra. *Běda mně, vždyť jsem člověk nečistých rtů, a krále, Pána, jsem viděl vlastním očima!* Tak jak je ucákaný a ušpiněný od ryb, padá Šimon Ježíši k nohám, aby mu vzdal božskou poctu: Pane, kdo jsi ty a kdo jsem já? *»Odejdi ode mne, neboť jsem člověk hříšný.«*

Ulož si tu scénu hluboko do srdce, abys nikdy nezapomínal myslet především upřímně na svou ubohost a hříšnost, kdykoliv se přibližuješ k božskému Mistru. To, že tu stojí před tebou Nejvyšší a Nejsvětější jako pouhý člověk, je hodno mnohem většího úžasu než pohled na lodi, které se potápějí pod nákladem ryb. Ten, před jehož božskou tváří se ustavičně *vznášejí serafové a jeden ke druhému volá: »Svatý, svatý, svatý je Pán zástupů!«* moci své nekonečné lásky sestupuje na zem, aby se mohla tak zblízka setkávat Boží svatost s tvou hříšností. Když Bůh do lidské slabosti zahaluje svou vznešenost a slávu, nesnižuje se k tobě proto, aby tím povzbuzoval tvou troufalost, nýbrž aby ti zblízka ukázal, jak máš v sobě uskutečnit jeho podobu. Proto učinil největší zázrak všemohoucností, aby jeho božská svatost byla v podobě lidských ctností pro tebe takřka hmatatelná. Bez tohoto vědomí a projevu nejhlubší a nejpokornější úcty nemůžeš Ježíše opravdu milovat.

Připoj se k Šimonovi, který se na kolenou klaní Pánu. Prosí jej, aby odešel, ale ty přece víš, co Šimon ještě netuší: že nic tak Ježíše nepřitahuje k člověku, jako jeho upřímné a pokorné vyznání vlastní slabosti a neschopnosti. Tento zkušený rybář právě uvízl v Pánově síti. V okamžiku životního úlovku bez váhání *opouští všechno a jde za Ježíšem*. Chápeš to? Ještě dříve než uslyší horské kázání, přijímá bezvýhradně radikalismus jeho poselství. Na tomto místě, kde se dnes poprvé setkávají, po opakovaném rybolovu učiní jej Pán za tři roky nejvyšším *rybářem lidí*, aby pak o Letnicích *spustil síť*.

Děkuj Pánu, že i ty patříš mezi to množství, které jeho síť zahrnuje. Ale *nebyla by to pravda, kdybys víru přijal jen povrchně*. Uvěř jako Šimon pevně v Ježíšovo slovo. *Radostná zvěst tě vede ke spáse, když se jí držíš přesně*. Dobře mu naslouchej. Pán stále potřebuje rybáře. Protože *žeň je tak velká a dělníků málo*⁽¹⁾, stále vyzývá a prosí: *»Koho mám poslat? Kdo půjde?«* Dodej si odvahy k jasné odpovědi: *»Zde jsem, mne pošli!«* Neboj se **zajet na hlubinu!** Je dobré, když přitom nikdy nezapomínáš, jak jsi slabý a hříšný. Pak se můžeš spolehnout, že *Pán v tobě dokončí, co započal*⁽²⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 10,2; ⁽²⁾ resp. žalm 138

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 6,1-2a.3-8

Toho roku, kdy zemřel král Uzijáh, viděl jsem sedět Pána na vysokém a vznešeném trůnu, lem jeho (roucha) naplňoval svatyni. Nad ním se vznášeli serafové. Jeden volal na druhého: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy.“ Čepy prahů se chvěly tímto voláním a dům se naplnil dýmem.

Tu jsem zvolal: „Běda mně, je se mnou konec! Vždyť jsem člověk nečistých rtů, mezi lidem nečistých rtů bydlím, a krále, Hospodina zástupů, jsem viděl svými očima!“

Tu ke mně přiletěl jeden ze serafů, v ruce měl rozžhavený kámen, který vzal kleštěmi z oltáře. (Tim) se dotkl mých úst a řekl: „Hle, dotklo se to tvých úst, zmizela tvá vina, smyt je tvůj hřích!“

Pak jsem slyšel hlas Páně, jak praví: „Koho mám poslat, kdo nám půjde?“ Řekl jsem: „Zde jsem, mne pošli!“

2. čtení - 1 Kor 15,1-11

Chci vám, bratři, vyložit radostnou zvěst, kterou jsem vám už hlásal. Vy jste ji přijali a jste v tom pevní. Ona vás vede ke spáse, když se jí držíte přesně tak, jak jsem vám to kázal; jinak jste uvěřili nadarmo. Vyučil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus umřel ve shodě s Písmem za naše hříchy; že byl pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem; že se ukázal Petrovi a potom Dvanácti. Pak se zjevil více než pěti stům bratřím najednou - většina z nich dosud žije, někteří však už zesnuli. Potom se zjevil Jakobovi, pak všem apoštolům. A po všech jako poslední jsem ho uviděl i já, nedochůdce. Ano, já jsem nejmenší z apoštolů; nejsem ani hoden, abych byl nazýván apoštolem, protože jsem pronásledoval Boží církev. Ale Boží milostí jsem to, co jsem, a jeho milost, kterou mi udělil, nezůstala ležet ladem. Ano, pracoval jsem do únavy daleko více než všichni ostatní. Vlastně ne já, nýbrž Boží milost se mnou. Ale ať už já, nebo oni: tak to kážeme a tak jste v to uvěřili.

Evangelium - Lk 5,1-11

Když Ježíš stál u Genezaretského jezera, lidé se na něho tlačili, aby slyšeli Boží slovo. Tu spatřil u břehu stát dvě

Pokračování na str. 14

Kam kráčí církev?

Podle německého jezuity Medarda Kehla je církev na rozpacích, bezradná a neví si rady v současném světě. To může říct jen ten, kdo s klapkami na očích nevidí za humna, natož do Říma. Představuje snad pontifikát Jana Pavla II. sebemenší náznak nějaké bezradnosti? Od samého počátku vede církev jasně a jednoznačně cílevědomě k té nejpodstatnější metě: Ke Kristu, Vykupiteli člověka. Velký jubilejní rok byl jedním z vrcholů tohoto tažení a po bezradnosti v něm nebylo ani stopy. Naopak, byl to velký nástup k pokání, smíru, obrácení a plnému životu z Krista a s Kristem. Nyní na konci Jubilea vstupuje církev do nového tisíciletí nikoliv jako nejistá a zlomená, nýbrž s docela jasnou orientací na budoucnost. Na rozpacích je ten, kdo se bojí zajet na hlubinu, být opravdovým křesťanem, který zná jeden hlavní cíl, a to je svatost.

O bezradnosti a strachu mohou mluvit někteří křesťané, kteří balancují mezi Kristem a světem a křečovitě hledají cestu, jak sloužit dvěma pánům.

Církev kráčí za Kristem ke svatosti

Podívejme se, co o tom píše Svátý otec ve svém posledním apoštolském listě:

Na první místě neváhám říct, že perspektiva, k níž má směřovat cesta pastorace, je svatost. Nebyla snad ona posledním smyslem jubilejních odpustků jako zvláštní milost, kterou Kristus nabízí, aby se život každého pokřtěného mohl očistit a od základu obnovit?

Práje si, aby se z těch, kteří se účastnili Jubilea, mnozí stali svatými a těšili se z takové milosti s plným vědomím jejího náročného charakteru. Po skončení Jubilea začíná řádný pochod, ale **směřovat ke svatosti zůstane vždy nejnaléhavější záležitostí pastorace.**

Je třeba tedy znovu objevit celý její programový charakter v V. kapitole dogmatické konstituce o církvi **Lumen gentium**, věnované **všeobecnému povolání ke svatosti**. Jestliže koncilní otcové dali této tematice takový

význam, nebylo to proto, aby ekleziologii dali současně duchovní nátěr. Spíše chtěli, aby tím vyjádřili vnitřní duchovní dynamiku, která je jí vlastní. Znovuobjevení církve jako **tajemství** nebo jako **jednoty Otce, Syna a Ducha svatého a sjednoceného lidu** (LG 15) muselo nutně vést k znovuobjevení svatosti. Svatost je zde chápána v nezákladnějším smyslu jako příslušnost k Tomu, který jediný je svatý, ano **tříkrát svatý** (srov. Iz 6,3). **Vyznávat církev jako svatou znamená dávat jí tvář Kristovy nevěsty, pro kterou on se obětoval právě proto, aby ji posvětil** (srov. Ef 5,25-26). Tento dar svatosti, tak říkajíc objektivní, je **nabízen každému pokřtěnému.**

Ale tento dar dostává tvárnost úkolu, který má řídit celý křesťanský život: **To je Boží vůle, vaše posvěcení** (1 Sol 4,3). To je úkol, který se netýká jen některých křesťanů: **Všichni křesťané jakéhokoliv stavu a jakéhokoliv zařazení jsou povoláni k plnému křesťanskému životu a dokonalé lásce.** (LG 40)

Postavit pastorační plánování pod znamení svatosti znamená ve skutečnosti přijmout rozhodnutí s nezávažnějšími důsledky. Je tak vysloveno přesvědčení, že by bylo protismyslné spokojit se s průměrným životem, který probíhá pod znaméním minimální etiky a povrchní religiozity, když křesť skrze vtělení do Krista a zabydlení v Duchu svatém představuje skutečný vstup do Boží svatosti.

Zeptat se katechumena: **Chceš přijmout křesť? zahrnuje současně otázku: Chtěl bys být svatý?** To znamená dát se vést na své životní cestě radikalismem horského kázání: *Budte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec* (Mt 5,48).

Koncil sám prohlašuje, že tento ideál svatosti nesmí být špatně pochopen, jako by šlo o jakýsi druh mimořádného života, který mohou vést jen někteří »géniové« svatosti. Cesty svatosti jsou rozmanité a jsou přizpůsobeny povolání jednoho každého. Děkuji Pánu, že mi daroval možnost v těchto letech tak mnoho křesťanů prohlásit za blahoslavené a za svaté. Bylo mezi nimi také mnoho laiků, kteří se stali svatými

KAŽDODENNÍ OBNOVA ZASVĚCENÍ NEJSVĚTĚJŠÍMU SRDCI JEŽIŠOVU

Zasvěcuji a odevzdávám opětovně Nejsvětějšímu Srdci svého Pána Ježíše Krista sebe samého, svůj život, své jednání, obtíže a utrpení, lásku a práci, aby všechno, co jsem a co mám, sloužilo jen tomu, aby jeho Nejsvětější Srdce bylo ctěno a milováno. I dnes je mým pevným rozhodnutím, můj Ježíši, abych náležel zcela Tobě, dělal všechno jen z lásky k Tobě a odřikal se všeho, co se Ti nelíbí nebo co by Ti mohlo odporovat. Proto i dnes si volím Tebe, Nejsvětější Srdce, za svou lásku, za ochranu svého života, za jistotu své spásy, za sílu ve své slabosti a nestálosti a za smír celého svého života. Ó Srdce mírné a dobrotivé, buď mým útočištěm v hodinu mé smrti, buď mým ospravedlněním před Bohem Otcem a odvrť ode mne tresty jeho spravedlivého hněvu. Ó drahocenné Srdce lásky, v Tebe skládám všechnu svou důvěru. Obávám se všeho od své slabosti a zloby, ale všechno očekávám od Tvé lásky. Tak zahlad' ve mně všechno, co se Ti nelíbí nebo co Ti může odporovat. Tvoje svatá a čistá láska ať pronikne hluboko mé srdce i celou mou bytost, abych na Tebe nikdy nezapomněl a nikdy se od Tebe nemohl odloučit.

Ó můj Spasiteli, prosím Tě pro všechnu Tvoji lásku, aby mé jméno bylo stále zapsáno v Tvém svatém Srdci; protože jedinou mou radostí a jedinou mou ctí má být, že žiji a umírám v Tvých službách. Amen.

Hubert Dombrowski
-sks- 46/2000

v podmínkách, jaké nabízí zcela obyčejný život. Nastal nyní čas postavit všem před oči s přesvědčivou silou toto »vysoké měřítko« obyčejného křesťanského života. Celý život křesťanských společenství a křesťanských rodin se musí ubírat tímto směrem. Je ovšem také zřejmé, že cesty svatosti jsou osobními cestami. Vyžadují pravou vlastní pedagogiku svatosti, která je schopna přizpůsobit se rytmům jednotlivých osob. Tato pedagogika bude muset spojit bohatství toho, co je předkládáno všem, s tradičními formami pomoci skrze osoby a skupiny i s novějšími formami, které našly své místo ve sdruženích a v uznaných hnutích církve.

Tato »pedagogika svatosti« potřebuje křesťanství, které se především vyznačuje uměním modlitby.

Překlad -Iš-

Zdá se, že filozofování a teologizování pozbývá svou sílu

Nejllepší způsob hlásání je svatost života

To, zač se Ježíš modlí před svým odchodem do utrpení a smrti, patří nejen k nejdojemnějšímu, ale i k nejnáročnějšímu ze všeho, co řekl: *Otče svatý, posvět je v pravdě... a já se pro ně zasvěcuji, aby byli posvěceni v pravdě.* (Jan 17,17-19)

Tříkrát svatý Bůh nás posvěcuje, protože nás chce mít svatými. Bůh, jeden a trojí, je také tříkrát svatý. Když serafové mocným hlasem volají: Svatý, svatý, svatý, žasne nebe i země. Čepy prahů se chvějí a veliký prostor, který je přístupný pouze pro velekněze, se naplňuje dýmem. Bůh je svatý.

Před touto božskou svatostí nemůže člověk obstát. Zemřel by. Vidění, ve kterém byl povolán prorok Izaiáš, staví se nám při každé mši svaté znovu před oči: Svatý, svatý, svatý, nevýslovně svatý, to je Bůh, ten zcela Jiný, Nesrovnatelný, Nevyslovitelný, který bydlí v nedostupném světle, jehož jas a zář by nezaštitěného člověka zničily, když se k němu přiblíží. Bůh, kterého nikdo nikdy neviděl, kterého nikdo nemůže vidět, kromě Otce a Jednorozeného.

V čase a ve společnosti, která vůbec není svatá, a také v církvi a v liturgii, která při přátelství a bratrství s Bohem nezřídka zcela zapoměla na svatost, musíme ji znovu zdůrazňovat: **klanění**. Musíme se učit zpívat tříkrát Svatý. Při každé mši svaté musíme sebrat všechny síly, abychom zvukným, hromovým hlasem zapěli Sanctus a pak klesli na kolena. Protože pak už všechno ostatní neděláme my, ale samotný Bůh.

Svatý, neboť ty jediný jsi Svatý!

Zde v našem nedokonalém světě a v naší padlé přírodě nemůžeme krásu a dobro najít v čisté podobě. Nemůžeme říct: To je nyní svaté. Všechno je tak či

onak smíseno s fyzickým nebo morálním zlem. Nenajdeš člověka, který je svatý, který nikdy nezklamal. *Proč mě nazýváš dobrý?* říká Ježíš mladému muži, *jen Bůh je dobrý.*

»Ty jediný jsi svatý!« – svatý a dobrý. A jako všechno dobré pochází od Boha, a současně v sobě nese odlesk Svatého, stvoření, lidské oko, tak také nic není dobré, co by současně nebylo také svaté. Proto mluvíme stále o mši svaté. Jediným způsobem to bylo patrné v životě matky Terezy. A je to nyní možno vidět i v jednom životě, v životě Jana Pavla II.

Tajemstvím těchto lidí je úplná odevzdanost života Bohu a úplné obětování života pro lidi. *Posvět je! Pro ně se zasvěcuji*, řekl Ježíš a pak prosil Otce: *Nyní ty je posvět.*

Před tímto povoláním ke svatosti musíme všichni kapitulovat, kdyby nebylo skutečnosti, že ON se pro nás posvěcuje a tak nás činí svatými. Za nás se zasvěcuje a nás posvěcuje. Toto posvěcení se netýká pouze kněží nebo řeholníků, nýbrž všech pokřtěných. Křest je největší zasvěcení, které vůbec existuje, to nejdůležitější.

Ode dne křtu je v každém z nás nesmazatelně zapsáno slovo, které kdysi nesl na svém čele nejvyšší velekněz: Svatý je Hospodin.

Toto posvěcení, o kterém mluví Ježíš, je celoživotní pro-

ces... je to náš jediný celoživotní úkol.

P. Jakub Gapp napsal ve svém posledním dopise z vězení, kde musel celé měsíce po rozsudku čekat na popravu: »Věřím, že jsem se mohl v tomto čase posvětit.«

V naší době stojí celý svět na přelomu, jeho vnitřní cesta dospěla k rozhodnutí... Vidíme, že to obyčejné, co církev zatím dělala, již nestačí. Jen pravda proniká do srdce a jen to slovo působí, které je prožívané, píše Reinhold Schneider, prorocký těšitel za války a v poválečné době. Jen Pravda!

Nyní se zdá, že to došlo tak daleko, že tento čas se naplnil. Všechno filozofování a teologizování, všechna kázání a hlásání jako by ztratily sílu. Jsou to slova. Církev pracuje v době po koncilu jako nikdy před tím. Ale často máme dojem, že země nevydává svou úrodu. Proč?

Kdykoliv pomyslíme na Krista, chceme uvažovat, jaká to láska jej dohnala, že nám prokázal tolik milostí a dobrodiní, že nám dal záruku své přízně, protože láska si žádá protilásku...

Sv. Terezie z Avily

Pane Ježíši Kriste, tys byl chudý... Ty znáš lidskou nouzi, ty zůstáváš se mnou, i když žádný člověk není se mnou, ty na mne nezapomínáš a hledáš mě...

Dietrich Boenhoffer

Dělník se denně vrací domů unavený. Únava dobrých je velká, jak řekl již Pius XII. Matka Tereza byla jednou celý den na cestách s jedním novinářem. Ten dobrý mediální pracovník byl večer zcela vyčerpaný. Tu řekl: »Matko Terezo, musíte být velmi unavená.« Ona se usmála a řekla: »Only a little bit.« – »Jenom trošičku.«

Zbraně, jimiž chce být víra bráněna, je svatý život těch, kteří pravdu hlásají a učí, a trpělivost v utrpení a pronásledování, píše Vavřinec z Brindisi. S tím jsem byl jako biskup od počátku konfrontován.

Přicházím stále více a více k přesvědčení, že v rovině myšlení a argumentování obrácení nedosáhneme. Zatemněny jsou nejen lidské mozky, ale i srdce. Když však je zatemněné srdce, nic nepomůže, když řeknu rozumu tisíc důvodů. Musíme proniknout hlouběji do tajemství modlitby a klanění. Adorace před Nejsvětější Svátostí je snad cesta, kde snáze dosáhneme obrácení, než cesta obrany pravdy víry, i když i ona je nutná.

Musíme začít v tomto roce ve všech kostelích s eucharistickými adoracemi. Sem můžeme přijít všichni. Není tu žádná překážka, Bůh je zde dostupný. Při adoraci je také možné nastoupit cestu obrácení, smíření a přistoupit ke svaté zpovědi.

Jak to dělá papež s mladými? V dopise, kterým je zve na 15. světový den mládeže, říká jasně: »Nebojte se stát se svatými třetího tisíciletí.« A oni ho poslechnou. Napoprvé.

V nás všech musí propuknout hluboká touha po svatosti. Potřebuje to pravda, aby byla prožívaná. Působit bude jen to slovo, které je prožité. Na tomto místě nyní stojíme. A v tom je také naše naděje. Víme přece, že Duch svatý je v nás od našeho křtu ustavičně činný. A jen svatí posvěti tento nemocný, těžce nemocný svět.

*Z kázání v Aigenu
30. srpna 2000*

Svatost všedních dnů

My lidé, vybavení rozumem obdařenou duší, patříme k přírodě jen svou tělesností. Svůj původ máme v Boží lásce, k níž se máme jednoho dne vrátit. Na tyto základní pravdy je třeba odkazovat ustavičně všechny ty divoce rostoucí, plané, rádoby náboženské a rádoby vědecké smyšlené nauky a jejich sloučení. Proto je třeba vědět, že vždy byli lidé, kteří dokazují svým životem a dílem, že řádně a poctivě pěstovaná věda a katolická víra se mohou vhodně doplňovat a že mezi nimi neexistuje vůbec žádný protiklad, pokud se k oběma přistupuje s opravdovou pokorou. Velkým svědkem této pravdy je sv. Josef Moscati. Tento světec je také příkladem věřícího katolického křesťana, který dosáhl vysokého stupně svatosti tím, že naplnil své poslání při výkonu svého povolání jako vědec a lékař.

Narodil se 25. června 1880 v Beneventu. Jeho rodina žila v letech 1881-1887 v Anconě, kde byl jeho otec vysoce postaveným právníkem. Josef byl sedmým dítětem v hluboce věřící rodině, která i ve zcela volnomyšlenkářském prostředí vytvořila křesťanské prostředí, ve kterém se mohly děti plně rozvíjet. V roce 1887 se rodina přestěhovala do Neapole. V tomto městě velikých sociálních protikladů poznal malý Josef bezpříkladnou chudobu mnoha svých spoluobčanů a byl tím silně ořesen.

Rodiče vedli své děti důsledně cestou víry: v rodině se pštovala pravidelně společná modlitba, časté návštěvy svátostného Spasitele byly samozřejmostí. V roce 1889 nastoupil Josef do gymnázia, kde se vyznačoval svým úsilím proniknout k podstatě látky, a položil tak základy svého pozdějšího vědeckého myšlení.

V říjnu 1897 nastoupil na tehdy slavnou univerzitu v Neapoli jako student medicíny. Později napsal: »Jako chlapec jsem se se zájmem díval na nemocnici nevléčitelně nemocných, kterou mi otec ukazoval, a myslel jsem přitom na pomíjejícínost všech věcí.« Univerzitu tehdy ovládali profesori agnostického, materialistického smýšlení. Jako božstvo byl uctíván tzv. »vědecký naturalismus«, který chápal člověka pouze jako součást hmata-telné přírody. Spisy Feuerbacha a Hegela byly navýsost aktuální. Moscati naopak poznával stále hlouběji, že člověk pouze jako součást přírody je nepochopitelný. Postoj pro vědychtivého studenta byl jasný: v tomto prostředí může člověk být buďto pevným křesťanem, nebo musí odpadnout. Moscati zůstal katolíkem; nijak se při tom se svou vírou neskrýval, zastával svou víru věcně a otevřeně při výměně názorů se studenty, při čemž nešlo o odborné otázky, nýbrž o filozofické pohledy.

Denně chodil na mši svatou. Z každodenního přijímání Eu-

Sv. Josef Moscati

charistie čerpal sílu pro vnitřní trpělivost. Jeho víra spolu s bystrostí rozumu mu umožňovala vidět nespočet vědeckých poznatků v pravém světle.

Roku 1903 promoval a začala jeho životní dráha lékaře-vědce. Začal v nemocnici nevléčitel-

bezpečí a evakuace nemocných je ohrožena, probil se deštěm popela a lávy a zahájil evakuaci v poslední chvíli. Když jako poslední opustil budovu, bezprostředně za ním se zhroutila, ale nikdo nebyl zraněn ani ohrožen.

1911 se stal primářem a ve stejném roce habilitoval. Jako profesor patologické anatomie prováděl výzkum především na poli biochemie. Jeho četné publikace dosáhly mezinárodního uznání. Zatímco jeho předchůdci zastávali názor, že život je možno »udělat«, dospěl Moscati k opačným závěrům: »Ty, Bože, jsi Stvořitelem všeho. Ty jsi stvořil život a krásu, obrazy své lásky, která se každým okamžikem obnovuje.«

Jakou kariéru mohl Moscati udělat! Ale pro něho byli důležitější jeho nemocní, kteří k němu přicházeli zblízka i z dále. Ná-

Svět neproměnila věda, ale láska. Ze světa vědy vstoupilo do dějin velice málo lidí. Ale nesmrtelnými se mohou stát všichni, kteří se zasvětili konání dobra. Pro ně je smrt vstupem do nové etapy, proměnou pro vyšší výstup.

Miluj pravdu. Buď takový, jaký jsi, nic nepředstírej, neměj strach ani lidské ohledy. A kdyby ti pravda přinesla těžkosti, přijmi je. Kdyby ti přinesla utrpení, snes je. A kdybys pro pravdu musel obětovat život, přines i tuto oběť.

ně nemocných St. Maria del Popolo. Otevřel si svou vlastní praxi a získal si záhy velký věhlas především jako vynikající diagnostik. »Byl nadán vhladem do tajemství... a darem určit diagnózu.« Moscati měl vynikající intuici: »I v nejtěžších případech se mu podařilo najít nit, která jej přivedla ke konečné správné diagnóze.«

Ale objektem jeho pozornosti a péče byl člověk jako celek, proto jeho lékařská péče neplatila pouze nemocnému tělu, nýbrž stejně tak nemocné, ale nesmrtelné duši.

V roce 1906 vybuchl opět Vesuv a zavládly chaotické poměry. Když se Moscati dověděl, že jedna místní nemocnice je v ne-

pravdě ke své práci v nemocnici a osobní ordinaci chodil za raního úsvitu do chudinských čtvrtí Neapole. Nesčetným z těchto nejchudších, v jejichž tvářích viděl trpící tvář Kristovu, pomáhal lékařsky i materiálně, pomáhal lidem v jejich zanedbanosti a beznaději. Vždy však poukazoval na nezbytnost péče o jejich duchovní blaho. Přes velké pracovní zatížení nikdy nevynechal setkání s Bohem ve mši svaté.

1923 jel na vědecký kongres do Edinburghu, kam se přihlásil až po velkém váhání. Napsal si tehdy do svého deníku: »19. července 1923, 11 hod. Příjezd do Turína. Dnes, můj Bože, jsem zůstal bez Tebe!« A v Londýně

Kdo je můj bližní?
(Lk 6,18)

byla jeho první otázka, kde je katolický kostel.

Při konferenci se jeden z vědců, který celý život popíral Boha, po své přednášce zhroutil. Zavolal k sobě rychle svého někdejšího žáka Moscatiho, jehož náboženský postoj znal.

Moscatti se s ním modlil slova dokonalé lítosti uprostřed zcela opačně smýšlejících vědců. »Moscatti splnil v tomto případě v hodině smrti úlohu kněze.«

»Radím vám, zavolejte kněze. Protože nejdříve je třeba myslet na spásu duše, potom na zdraví těla,« řekl jedné těžce nemocné. Pak ji ošetřoval až do úplného uzdravení.

Jeho četné dopisy vyjadřují jeho hluboký soucit s trpícími nebo vyhoštěnými a při vši jeho opatrnosti naprostou jasnost v otázkách nesmrtnosti lidské duše. 12. dubna 1927 zcela náhle zemřel, stejně tiše a rozhodně, jak celý život žil. Zemřel během své každodenní odpolední praxe.

Věřící vědec a lékař, jak mnoho nám může říct! Nám všem, abychom přemýšleli o pravých hodnotách života a nedívali se pouze na tělesné zdraví, jako by to byl ten největší poklad; abychom se zbavili svého odporu a přijímali nemoc a smrt jako součást svého života; abychom měli více důvěry v zaslíbení věčného života v Boží lásce. Příliš se upínáme na život a váháme nejednou našim nejbližším říct pravdu, nezavoláme k nim kněze, abychom je »neznepokojovali! Co by tento světec řekl těm mnoha zfrustrovaným lékařům, kteří pokládají smrt za selhání svého lékařského umění, nebo dokonce jsou k životu lhostejní a podílejí se na různých formách maření lidského života!

Josef Moscati byl blahorečen v roce 1975 a v roce 1987 jej Jan Pavel II. prohlásil za svatého. »Dovedl vytvořit podivuhodnou harmonii mezi náročnou medicínou, vědou a svatostí.«

Vision 2000 5/59

Jen ten, kdo je v Tradici, zůstává ve víře

»Nacházíme se v situaci, že musíme začít znovu od začátku, vyslechnout si podobenství o rozséváči, který vyšel, aby rozséval. Od nás se požaduje, abychom rozsévali. A zkoušíme to s vědomím, že Deus providebit (Bůh se postará).« Tak hovoří kardinál Adrianus Johannes Simonis, arcibiskup v Utrechtu.

Není snadné stát v čele křesťanského společenství, ve kterém zavládlo otevřené popření jednoty a moci, jak je tomu od určité doby v Holandsku, zaměřeném proti římskokatolické církvi. Jen v listopadu zde začala politická kampaň, vedená exponenty vládnoucí strany, která požaduje uzavření velvyslanectví Holandska u Svatého stolce, a parlament schválil zákon o »pomoci při smrti«, které se korektně říká »eutanasie«. Kardinál svaté římské církve Adrianus Johannes Simonis, arcibiskup v Utrechtu, začíná nicméně vyprávět o životě svého národa a o církvi v zemi tulipánů nejdříve z kladné stránky.

Jaké jsou zvláštní okolnosti, ve kterých se nachází katolické společenství v Holandsku?

SIMONIS: Je zde v Holandsku mnoho materialismu, je zde tak naléhavé zaměření na práci, že téměř všichni nedělají nic jiného, než že pracují a pracují a jsou stále »zaměstnaní«. Ovzduší, které zde vdechujeme, je prosáklé lhostejností a relativismem ve vztahu k pravdě. Církev zde není výjimkou, žije v tomto kontextu. Přesto od určité doby jsou zde různé symptomy, které jsou téměř nerozeznatelnými znaky »obrody«, nechci říct nového církevního vzestupu, to rozhodně ne, ale příznaky hledání smyslu života, hlubšího, než je současný. Z jedné sociologické studie zveřejněné v Holandsku vyplývá, že se v národě projevuje touha mít více času pro sebe a pro manželství a být více ve styku s dětmi. Dále se ukazuje, že se mění veřejná morálka. (Přímo se říká, že neplatit daně se nyní

pokládá za zlo: pro nás je to úspěch, protože panuje zcela opačná praxe!) Také rozvody se chápou z hlediska čistě lidského a etického stále více jako vina – neříkám křesťanský hřích – a podobně to platí o mimomanželské sexualitě. Mohli bychom nesměle nadhodit, že je to v zárodku evoluce veřejné morálky v Holandsku. Já bych s větší rozvahou mluvil o náznaku, že pokud jde o každodenní život, moji spoluobčané vnímají nyní více osobní otázku. Tím nechci říct, že je zde již více víry a nepřičítal bych tento tlukot srdce vítězství církve. Skutečností je, že počet praktikujících katolíků stále klesá, není větší než 15% z celkového počtu katolíků. A jako biskupové víme, že toto jistě není doba žní, ale doba setby. Proto potřebujeme lidi, kteří by mohli víru zasévat, ale ti nám scházejí: počet kněží je velmi nízký a počet spolupracovníků naprosto nedostačující. Taková je situace. Ale já věřím, že záznaky jsou možné. Kardinál Danneels, který byl jednou v Holandsku, řekl že »dobro se stává lepším a zlo se stává horším«. Je obtížné zachovat si jasný pohled na to, co se odehrává v lidských

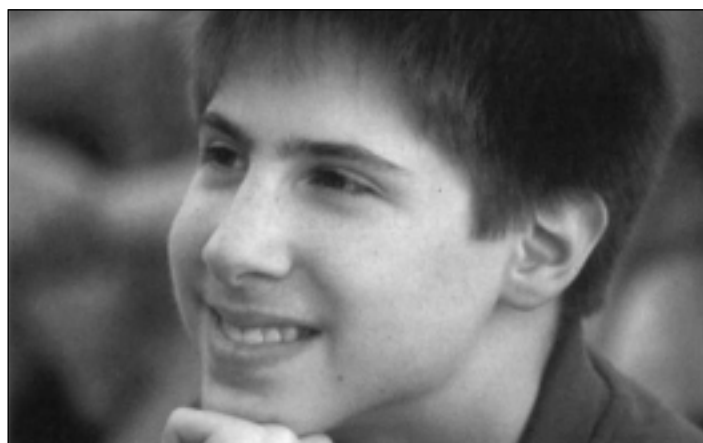
Kardinál Adrianus J. Simonis

srdcích, protože individualismus je příliš veliký a samotní věřící nedávají pronikat navenek tomu, co mají v duši, jsou uzavřeni. Když mluvím s mladými, řeknou mi, že mají čas pouze na studium, návštěvu svých klubů a na brouzdání internetem... přesto nacházím u nich otevřenost pro základní otázky. Konstatujeme, že je zde více morálky a méně víry. Ale dějiny mě poučují, že tyto dvě věci jsou spojeny, proto když vidím v člověku dobrou morální tendenci, myslím na skutečnou novost, myslím, že v jeho srdci se může něco zrodit, otevírá se zde již průlom. Protože morálka sama o sobě nemůže existovat.

»Relativismus pravdy« spěje k »porušování přirozeného zákona ve svědomí jednotlivce«.

SIMONIS: Relativismus dospívá k toleranci, která je »přebujelá«. Vezměme otázku manželství mezi homosexuály. Je to contradictio in terminis (spojování protikladných pojmů)

Pokračování na str. 8

JEN TEN, KDO JE V TRADICI... - pokračování ze str. 7

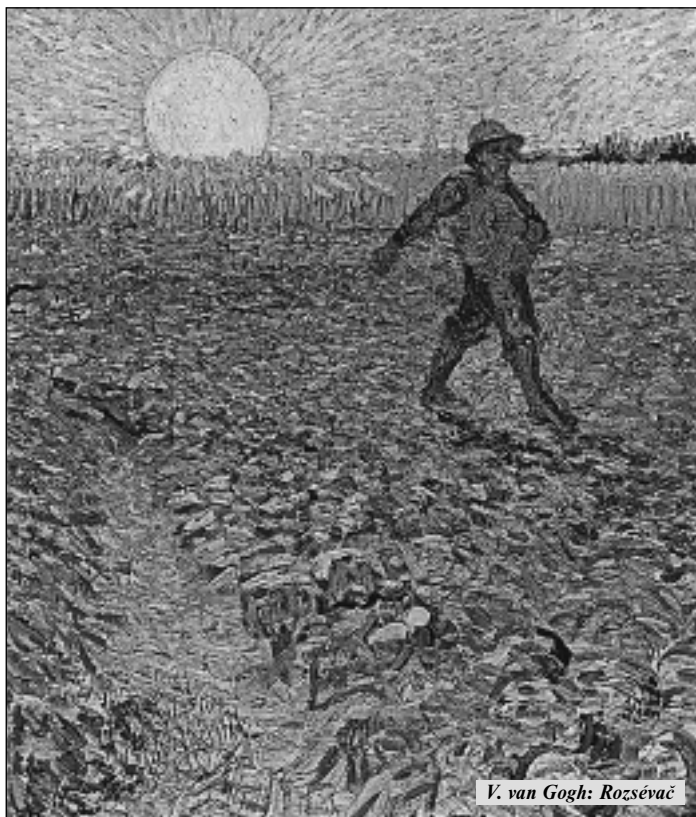
a holandští biskupové vydali velmi správná zamítavá prohlášení. Parlament tyto svazky odhlasoval dvoutřetinovou většinou, ale když se zeptáte na názor obyčejných lidí, velká většina vám řekne, že je to absurdní. Ale přesto vám schválí jeho existenci s odvoláním na tzv. toleranci.

Legalizace svazků a adopcí gayů, eutanazie, to jsou prvky, které představují pro církve hozenou rukavici. Výzvu, kterou církve zvedá, pokud ji přímo nepřijímá jako rozlišovací znamení. Pomáhají ustavičné souboje o morální témata?

SIMONIS: V těchto bodech jako církve musíme být zcela jednoznační. Ale musíme se především ptát, zda v lidských srdcích ještě existuje touha, otázka po pravdě. Je to neuralgický bod, zda ve světě a především v církvi žije otázka: *Co je pravda?* Dokument *Dominus Iesus* je důležitý právě v této rovině, a já prostě věřím, že byl napsán také pro nás Holanďany, pro tuto zemi, kde mnoho křesťanů »de facto« nevěří v osobu Ježíše Krista a jeho spásu. Říká se zde: Ježíš je jako Gándhí. Ale to neplatí jen v Holandsku, ale v celém západním světě. Nacházíme se v situaci, že musíme začít znovu od začátku, vyslechnout si podobenství o rozsévači, který vyšel, aby rozséval. Od nás se požaduje, abychom rozsévali. A zkusíme to s vědomím, že Deus providebit (Bůh se postará). Tak jestliže jsem před časem dospěl k závěru, že církve v Holandsku by mohla vymřít v průběhu padesáti let, nyní vkládám velkou naději do 150 mladých mužů, které máme v našich seminářích.

Postačí hlásat nauku?

SIMONIS: Hlásat věrně nauku víry je samo o sobě všechno, co musíme udělat. Ale všechno závisí na tom, jak historicky

V. van Gogh: Rozsévač

dospěje pravda k člověku. V tom spočívá všechno. Pokud jde o nauku, lidé se ze své povahy třeba podvědomě budou ptát: »Ale proč je to důležité?« To je fundamentální otázka, protože ona vyžaduje existenční potvrzení pravdy, litery nauky. My biskupové otevíráme oči pro tuto otázku a začínáme od začátku. Když se ptám mých mladých Holanďanů: »Co je pravda?«, vidím, že chápou tuto otázku. Když říkám, že potřebujeme »kulturu pravdy«, jak to požaduje papež, vím dobře, že musíme hlásat pravdu. Ale současně jsou to tóny, které dělají hudbu; jako pastýři můžeme pouze pozvat lid, nikoliv spoléhat, že důsledky našeho kázání se projeví za dva za tři roky, i když to jednou časem přijde, třeba za deset či patnáct let. Srdečnost, s jakou přinášíme pravdu, napomáhá, aby pravda byla přijata. Je »závazkem« nás jako biskupů stát s lidem. Jestliže někdo neznámý, třeba hodnověrný, píše list plný směrnic, bude pro adresáty obtížné jej přijmout. Protože kdyby se stala ta absurdní věc, že by v dějinách chybělo lidské

svědectví o pravdě, bylo by mnohem obtížnější uvěřit.

Tedy na vrcholku všeho toho, co jsem zatím řekl, mám přesvědčení, že je možno začít jediné tehdy, jestliže je zde přítomná víra v osobu Krista. A když se jednou konečně uzná Ježíš Kristus jako Boží Syn a přijme jeho evangelium, není už primární kultura, etika, doktrína. Proto když se setkám s mladými, nenaléhám na morální otázky, protože jestliže jim milost a víra otevrou oči, všechno ostatní přijde samo.

Co vás nejvíce posiluje v životě holandské církve?

SIMONIS: Obrácení. Každý rok se tisíce stávají katolíky, a jsou to z velké části mladí, kteří přistupují ke svátostem s opravdovou touhou a nejen proto, aby mohli mít svatbu v kostele. A pak je zde jedna »podivná« věc. Slyšel jsem vyprávění od mladých, kteří šli o Světovém dnu mládeže na Tor Vergata, jaké byly reakce jejich »nepraktikujících« souvěkvců. Ti poslední se neposmívají svým katolickým kamarádům, jak tomu bylo

dříve, ale upřímně se zajímají a jsou zvědaví... a to mi stačí; je to takřkajíc začátek.

V každé diecézi před odjezdem do Říma jsme udělali pro tyto mladíky trochu »katechismu«, slůvko na přípravu, také já jsem se v Utrechtu setkal se sto padesáti z nich. Byli více než pozorní, strávili jsme spolu celou neděli. Pro nás to byl zázrak. Sto padesát mladých lidí! Tedy opakuji: nemáme velké počty, ale touhu po pravdě a čeká na nás úkol pěstovat a kultivovat tuto otázku po pravdě v srdcích mladých lidí. Udělat jim, kteří jsou zvyklí žít v sentimentech, jasno v tom, že tato otázka je dokonale rozumová, že sama víra je rozumná.

Co jste viděl ve své zemi v poslední čtvrtině století po diskutabilním holandském synodu v letech 1966-69?

SIMONIS: Začal zde »liberalismus« víry a v důsledku toho liberalismus v morálce. Jak to řekl Willebrands, takové »osvobození« nevede nikam, »protože nemá následovníky«. A to se projevilo. Hnutí a skupiny, které je praktikovaly, jsou v současné době na vymření, zatímco ti, kteří zachovali Tradici, jsou přitažliví ještě dnes. Říkáme, že potřebujeme dnes v Holandsku očistění: myslí, dějin ode všeho, co je jednostranně dogmatické a moralizující. Ale co je to očistění? Je to dobrovolný nový začátek, jako malé semínko, zasazené v naší nedostačující, ztracené komunitě.

Ti, kteří byli u základů tzv. »nové mentality«, kterou symbolizoval holandský »koncil«, i když něco z jejich tezí nakazilo obecnou mentalitu, dnes zestárlí a nemají žádný významnější vliv. A po pravdě ubylo také těch katolíků, kteří otevřeně kritizovali autoritu římské církve. A dizidenti z hnutí »Osmý květen« (hnutí, které se zrodilo den před návštěvou papeže v Holandsku v roce 1985) před časem naplnili arény desetitisíci osob; nyní ne-

dosahují ani poloviny. A ti, kteří se zúčastnili takových setkání, mi vypravují, že mladých je tam pramálo. Opakuji s Willebrandsem: »Nemají následovníky.« Jen ten, kdo setrvává v Tradici, zůstává ve víře. Ani my jsme si nepodrželi moře »následovníků«, ale postačí nám semeno, postačí nám počínat si tak, jak to udělali apoštolové.

Holandská vzpoura proti římskému centralismu tedy trvá.

SIMONIS: Je to kritika centralismu, která se týká hlubší neshody: být proti autoritě vůbec, tvrdit, že my lidé jsme autonomní. Pro Holanďany je to kritický bod, protože my nemilujeme autoritu. Holandský historik Fruyn napsal, že »Holanďané nikdy nebyli tak sami sebou, jako když ve městech nebyly autority«: znamená to, že jsme »anarchisté« od přirozenosti. Na druhé straně je třeba říct, že tato »anarchie« je extrémním projevem touhy po svobodě. Jistě, z ideje svobody vyplývá, že není možno být vymaněn úplně ze všeho, protože pravá lidská svoboda kráčí ruku v ruce s odpovědností. Proto je důležité, že věřící cítí svoji spoluodpovědnost vůči církvi, spoluodpovědnost, kterou znovu objevil a rozšířil II. vatikánský koncil. Biskup tedy musí vyjadřovat svou autoritu takovým způsobem, aby věřící pocítovali svou spoluúčast.

Máme potřebu být vedeni, ale ve spoluodpovědnosti, v návaznosti, abych tak řekl. Jestliže tomu tak není, odpovědnost nabývá moralistickou tvářnost. Řekl bych, že to musí být odpovědnost srdce. Náš intelekt je vždy omezený, ze své podstaty. Kdosi napsal: »Ty, Pane, jsi nám dal srdce pro myšlení.« Pravda sama o sobě může být »suchá« nebo také tvrdá, jak vysvětlil Ratzinger v souvislosti s *Dominus Iesus*. Ale když se vytvoří ovzduší srdečnosti, je možno přijmout pravdu snadněji, lidštěji.

Mluvíli jste o Dominus Iesus s ostatními kolegy biskupy a kardinály...

SIMONIS: Holandsí biskupové jsou s dokumentem spokojeni, protože v podmínkách, které jsou sociálně i morálně rozrušeny, jako je tomu u nás, *Dominus Iesus* potvrzuje konečně, že existuje pravda. Jiní biskupové v zahraničí se, po pravdě řečeno, nevyjádřili takto shodně o jeho vhodnosti.

Jak je to možné?

SIMONIS: Protože si myslí, že dokument zbrzdil ekumenismus. Ovšem podle II. vatikánského koncilu ekumenický dialog není překážkou k tomu, aby se vyslovila pravda víry, právě naopak. Je zde kritérium, které spočívá v tom: *Unitatis redintegratio* II. vatikánského koncilu mluví o ekumenismu lásky. To znamená, že zde sladkost víry a svědectví pravdy, která se vyjadřuje srdečností, to znamená srdcem a nikoliv tvrdostí principů.

Jaké pevné body potřebuje nutně církev po Dominus Iesus?

SIMONIS: První je nezbytnost osobního Boha, tak aby každý mohl hovořit s Pánem jako »já a Ty«. Abychom měli s Bohem osobní vztah. Druhý je uznat Ježíše jako pravého Božího Syna, »Boha z Boha, světlo ze světla, pravého Boha z pravého Boha«. Duch svatý je vždy Duch Ježíšův, neexistuje nějaký »vágní« duch, není možné jej odloučit od Kristovy osoby. Totéž platí pro církev: neexistuje mimo Ježíše, který ji chtěl založit na Petrovi. Musíme mít jasno: Církev není Petrova, je Kristova. Papež je jeho zástupcem, jemuž je svěřeno, jak píše Janovo evangelium, když cituje Ježíšova slova, aby pásl *mé ovce*, to znamená Ježíšovy. Petr je »viceregentem« církve (řídí v jeho zastoupení).

To jsou pro mne základní témata spolu s tím, co je církev Nového zákona a jak je důležitá

jeji apoštolská služba, která jí byla svěřena. Jsou lidé, kteří označují církev za shromáždění věřících a zlehčují apoštolskou službu. Církev naopak je apoštolská, založená na Petrovi a na apoštolech. Pochopil jsem choulostivost tohoto tématu před třiceti lety v době násilné přímé vzpoury proti církevní autoritě. Sám Kristus zbuodoval svou církev na základě apoštolů.

Kdybyste měl označit rozhodující téma pro církev v nejbližší budoucnosti, jaké by bylo?

SIMONIS: Svoboda a pravda. Obě jsou podstatně spojeny, protože zde musí být lidský souzvuk s pravdou, aby ji člověk plně prožíval. *Veritatis splendor* potvrzuje, že neexistuje svoboda bez pravdy. *Pravda vás osvobodí*, říká Jan v evangeliu.

Co zůstane po tomto Jubileu?

SIMONIS: Jako hlavní bod je to vyznání viny.

Toto symbolické gesto přineslo ekumenické plody...

SIMONIS: ...ale pro mne je to podstatný bod celého Jubilea, který se hluboce dotkl mého srdce. Jsme církev hříšníků a církev svatá: protože hlavou je Kristus, protože Maria je první věřící a všichni svatí jsou skutečně svatí. Ale my jsme hříšníci, zatímco dřív jsme mohli mít dojem, jako

by všechno v církvi »muselo« být svaté. To není pravda. Papež řekl, že v dějinách byli v církvi hříšníci a i my jsme hříšníci. Bylo to jako veřejné vyznání před Kristem, v upřímném aktu. Laicisté si vždy najdou způsob, jak zaútočit na církev, tu pro Jubilejní rok, tu pro něco jiného, ale vždy jsou to opravdu hříchy v církvi.

Každý rok v říjnu slavíme my kardinálové mši svatou ve výročí tzv. korunovace. Tento rok připadla homilie na mne. Řekl jsem veřejně, že v církvi byli papežové, kteří byli hříšní, ale Duch svatý vždy zachránil církev od hříchů kléru, biskupů, papežů. Nejhlubší a nejkrásnější dojem Jubilejního roku pro mne byl, když jsem viděl papeže pod křížem, jak s pohledem žádajícím Krista o odpuštění říká: »My jsme hříšníci.«

A co řeknete o Vánocích?

SIMONIS: Že můžeme mít radost, protože víme, co oslavujeme. Že Bůh se stal člověkem. Vánoce jsou pro mne vtělením, potvrzením, že Bůh je solidární, že přijal účast na lidské bolesti a samotě, že nás provází, osvobozuje od hříchu, od temnot. Protože bez vtěleného Boha je na světě temnota. On je Světlo ve tmě. On je Světlo, ON JE. Jaké štěstí!

30giorni 11/2000

Překlad -š-

Opatství Le Barroux

Opatství sv. Magdalény v Le Barroux, které zachovává liturgii podle původního římského ritu, 1. října 2000 slavilo 30 let svého trvání. Při této příležitosti pozvalo kardinála Jorge Artura Medinu Estéveze, který je prefektem římské Kongregace pro božský kult a svátostnou kázeň. Kardinál Medina zde, jak sám řekl, »s radostí« slavil mši svatou podle ritu sv. Pia V. »Tento klášter,« řekl dále, »je pokladem pro církev jako všechny kláštery, ale zvláště proto, že tento klášter se zasvětil úkolu strážít dávnou římskou liturgii. Je zde tedy mnoho důvodů, proč děkovat dobrému Bohu za třicet let, která uplynula od založení tohoto opatství sv. Magdalény.«*

30giorni 11/2000

*Viz článek Kardinál proti schizmatu, Světlo 8/99

Betlémské světlo celému světu

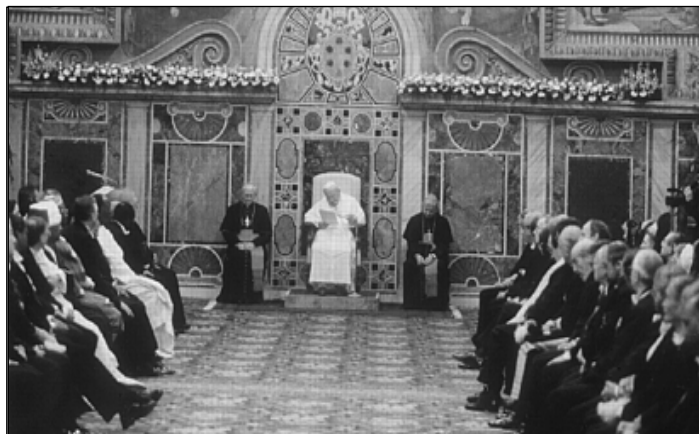
Podstatná část poselství Jana Pavla II. 7. ledna 2001 při setkání s diplomatickými zástupci akreditovanými u Svatého stolce

Dech Svatého roku, který právě skončil, a různá jubilea, které spojila a motivovala lidi různé rasy, různého věku a všech stavů, ukázaly, jak je potřebné, že morální svědomí je stále ještě živé a že Bůh přebývá v srdci člověka. Před vámi se spokojím, když připomenu Jubileum odpovědných vládních činitelů, poslanců a politiků, které se uskutečnilo počátkem listopadu. Pro papeže bylo velkou duchovní útěchou vidět tolik dobré vůle a tolik připravenosti k přijetí Boží milosti. A tak bylo možno ještě jednou konstatovat, jak výstižné je to, co slavnostně prohlašuje pastorační konstituce *Gaudium et spes* II. vatikánského koncilu: »Církev věří, že Kristus, jenž pro všechny zemřel a vstal z mrtvých, dává člověku skrze svého Ducha světlo a sílu, aby mohl odpovědět na své nejvyšší povolání; věří, že lidem nebylo dáno pod nebem jiné jméno, v němž by došli spásy. Věří též, že klíč, střed a cíl celých lidských dějin je v jejich Pánu a Učiteli.« (GS 10)

Betlémské světlo dopadá také na krajiny naší planety, kde lidé zvolili ozbrojené násilí, aby prosadili svá práva a své vlastní ambice. Myslím v tomto okamžiku na Afriku, světadíl, v němž koluje mnoho zbraní a kde mnoho zemí poznává nejistou demokracii a pustošící korupci, kde alžírské drama a válka na jihu Súdánu dále bez lítosti masakrují obyvatelstvo; stejně tak nemohu zapomenout na země v oblasti Velkých jezer. To je důvod, proč je třeba s uspokojením pozdravit mírovou smlouvu uzavřenou v Alžíru mezi Etiopií a Eritreou, stejně jako úsilí, které šťastně dovedlo ke konci snahy o nastolení normálního stavu v Somálsku. Blíže k nám musím s velkým zármutkem vzpomenout na teroristické atentáty, které rozsévají smrt ve Španělsku, které ničí

zemi, pokořují celou Evropu, která sama hledá svou vlastní identitu. Mnoho lidí se ještě dívá na Evropu jako na inspirační model. Kéž Evropa nikdy nezapomene na své křesťanské kořeny, které oplodnily její humanismus! Kéž je velkodušná vůči těm jedincům i národům, kteří buší na její brány!

Betlémské světlo se obrací k lidem dobré vůle a ukládá nám, abychom bojovali všude a za všech okolností proti chudobě,

Chtěl bych znovu zopakovat a znovu říct skrze vás vašim vládám, které vás akreditovaly u Svatého stolce, že posláním Církve je bránit člověka, jeho důstojnost, jeho práva a jeho transcendentní dimenzi... (Jan Pavel II.)

marginalizaci, analfabetismu, sociální diskriminaci a proti potupnému způsobu, s jakým se nakládá s lidskými bytostmi. Nic z toho není osudovost a musí nás potěšit, že mezinárodní nástroje a dohody umožnily položit meze, alespoň částečné, těmto ranám, které deformují lidstvo. Egoismus a touha po moci jsou nejhoršími nepřáteli člověka. Jsou také vždy určitým způsobem u vzniku všech konfliktů. To je možno konstatovat především v Jižní Americe, kde nerovnosti sociálně ekonomické a kulturní, ozbrojené násilí a gerily, zpochybňování demokratických výdobytků rozdrobují sociální předivo a působí u národů ztrátu důvěry v budoucnost. Tomuto velkému kontinentu je třeba po-

máhat využít celé lidské a hmotné dědictví.

Různice, války, stejně jako důsledky krizi minulosti mohou být ve skutečnosti vždy překonány díky dobré vůli a mezinárodní solidaritě. Asie je nám příkladem v dialogu, který byl obnoven mezi oběma Koreami, a v cestě Východního Timoru k nezávislosti.

Věřící, a zvláště křesťan ví, že je možná jiná logika. Shrnu ji do slov, která by se vám mohla

zdat příliš prostá: **Každý člověk je mým bratrem!** Kdybychom byli přesvědčeni, že jsme povoláni, abychom žili pospolu, že je krásné se poznávat, ctít a pomáhat si navzájem, svět by se radikálně změnil.

Když myslíme na století, které právě skončilo, napadá nás při zpětném pohledu konstatování: ono vstoupí do dějin jako století, které poznalo největší objevy vědy a techniky, ale také jako století, v němž byl lidský život předmětem pohrdání nejbrutálnějším způsobem.

Mám na mysli války, které rozsávaly smrt a rozdělení v Evropě, totalitarismy, které zotročily miliony lidí, ale také zákony, které »legalizovaly« potraty a eutanazii, nebo také kulturní mo-

dely, které rozšířily ideologii konzumu a rozkoše za každou cenu. Jestliže člověk překračuje rovnováhu stvoření, zapomíná, že je odpovědný za své bratry, a ztrácí ze zřetele péči o prostředí, které Stvořitel svěřil do jeho rukou, zapomíná že by se tento svět, programovaný jen podle lidských projektů, mohl stát neobyvatelným.

Jak jsem připomněl ve svém Poselství k Světovému dni míru 1. ledna, měli bychom vytěžit dobrodiní z tohoto roku 2001, který OSN vyhlásila za »Rok mezinárodního dialogu mezi civilizacemi«, »aby byla vybudována civilizace lásky... založená na vědomí, že jsou zde hodnoty společné všem kulturám, protože mají své kořeny v přirozenosti lidské osoby«. (LG 16)

Nuže, co je nám více společného než lidská přirozenost? Ano, na tomto počátku tisíciletí zachraňme člověka! Zachraňme ho všichni společně! Je povinností odpovědných ve společnosti, aby chránili lidský rod, aby dali souhlas tomu, že věda bude ve službách lidské osoby, že člověk nebude předmětem selekce, že nebude ke koupi ani na prodej, že zákony nebudou podmíněny merkantilismem nebo egoistickými odvetami minoritních skupin. Žádná epocha lidských dějin se nevyhnula pokušení uzavřít člověka do sebe samého v chování řízeném sebeuspokojením, nadvládou, mocí a nadutostí. Ale takové riziko se za našich dnů v lidských srdcích stalo o to nebezpečnějším, že člověk díky svému vědeckému pokroku věří, že se může stát sám pánem přírody a dějin.

Bude vždy úkolem občanství věřících potvrzovat veřejně, že žádná autorita, žádný politický program, žádná ideologie není oprávněná redukovat člověka na to, co je schopen dělat a produkovat. Věřící budou mít vždy imperativ připomínat všem a za všech okolností, že tajemství lidské osobnosti je nezcizitelné u každé lidské by-

Život zasvěcený lásce a smíru (3)

P. dr. Augustin Rösch TJ vypráví své otřesné zážitky z berlínského vězení SS Moabit před 56 lety

tosti stvořené k Božimu obrazu a schopné milovat způsobem, jakým miloval Ježíš.

Chtěl bych znovu zopakovat a znovu říct skrze vás vašim vládám, které vás akreditovaly u Svatého stolce, že posláním Církve je bránit člověka, jeho důstojnost, jeho práva a jeho transcendentní dimenzi. I když se některým lidem protivi připomínat náboženskou dimenzi člověka a jeho dějin, i když by jiní chtěli redukovat náboženství na soukromou oblast, i když dokonce jiní ještě pronásledují křesťanská společenství, křesťané budou dále prohlašovat, že náboženská zkušenost je součástí lidské zkušenosti. Je to životní složka pro výstavbu osoby a společnosti, k níž lidé patří. Tím je možno vysvětlit sílu, s jakou Svatý stolec vždy hájil svobodu svědomí a náboženství v jeho individuální i sociální dimenzi. Drama, jaké křesťanské společenství prožívá v Indonésii, nebo diskriminační patenty, jejichž oběťmi jsou ještě dnes jiné náboženské komunity včetně křesťanů v krajinách podrobených marxistické nebo islámské poslušnosti, volají po bdělosti a solidaritě bez hranic.

To jsou myšlenky, k nimž mě inspirovalo tradiční setkání, které mi umožňuje obrátit se svým způsobem ke všem národům světa prostřednictvím nejkvalifikovanějších představitelů. Prosím vás, abyste předali všem vašim spoluobčanům a vládám vašich zemí horoucí přání a modlitby, které papež formuluje s myšlenkou na ně. S dějinami, které nás všechny mají za své činitele, překročíme práh tisíciletí, které začíná. Všichni společně si pomáhejme, jedni druhým, abychom byli hodni toho povolání, k němuž jsme byli povoláni: formovat velkou rodinu šťastnou vědomím, že ji miluje Bůh, který chce, abychom si byli bratry. Kéž Nejvyšší požehná vám a všem osobám, které jsou vám drahé!

Bolletino Vaticano

Tito dobří dozorcí předávali od mne vězňům jídlo, trochu polévky, kousek chleba, pár brambor. Později jsem jejich prostřednictvím obdržel od lidí z města dárky, které jsem mohl opět opatrně přerozdělovat. Tak bylo možné, že jsem byl v kontaktu s bratrem Moserem skrze dozorce. Ti předávali pozdravy a některý z nich doručil dokonce kratičké psaníčko.

Byly to šťastné okamžiky, když dozorce strčil rychle něco do ruky a řekl: »Od vašeho švýcarského přítele nahoře... je odvážný... drží se statečně, přeje vše nejlepší!«

Již po několika dnech mě zavolali do jiné »kanceláře«. Museli jsme jet k výslechu do nejvyššího úřadu říšské bezpečnosti. Můj soused v autě se trásl hrůzou. Věděl již příliš mnoho o torturách. Snažil jsem se ho uklidnit tím, že jsem své spoutané ruce položil na jeho. Byl překvapen, podíval se na mne vděčně a zašeptal pouze: »Katolíku?« - »Ano, katolický kněz...« - »Ó, rozhršení!« Přikývl jsem. Tíše: »Milosrdný Ježíši, ego te absolvo...« Nikdy v životě nezapomenu na světlo, které zazářilo v jeho očích... Už nikdy jsem ho neviděl... Pán k němu přišel a poslal mu kněze snad na jeho poslední cestě... Milost Boží v poutech.

ZPOVĚĎ PŘI PROCHÁZCE

Konečně, konečně jsem mohl na první tzv. »procházku« na vězeňském dvoře. Rychleji než druhý jsem byl dole, abych se opět jednou mohl nadechnout čerstvého vzduchu a projít se. Ale tyto procházky byly dobou velkých milostí; byly to chvíle zповědi pro vězně. - Vešlo ve známost, že jsem katolický kněz, jezuita... Tu se ke mně při pro-

cházkce ve třech soustředných kruzích tlačili do mé blízkosti ti, kteří se chtěli vyzpovídat. Bylo to namáhavé, vždy nebezpečné, ale nevýslovně oblažující. Občas mi někdo z jiného kruhu naznačil, abych přišel k němu. Ale jak to udělat? Jedna cesta byla jít bez dovolení k dozorcí se na něco zeptat. Bez milosti do mne žduchl a závěr zněl: »Okamžitě zpátky do řady, jinak...« A tak jsem šel, ale ne na svoje staré místo, ale k vězni v jiném kruhu, který se chtěl vyzpovídat... Nebylo možno spolu mnoho mluvit, ale mnoho, nadmíru mnoho radostí, štěstí a útěchy poskytovalo rozhřešení. Později se to dělo ještě jednodušeji. Spoluvězni pomocí dobrých dozorců propašovali své napsané životní příběhy do mé cely a dali přitom znamení, heslo pro příští procházku, a tak jsem mohl často udělit celou řadu rozhřešení, protože nyní bylo všechno dobře »organizováno«. Přitom vznikaly často komické vnější situace i uprostřed vši té bídy. Zajetí a snaha pomáhat jsou vynalézavé. Jednou jsme museli chodit v kruhu, druhý, asi 8-10, měli vozit písek. Když jsme se míjeli, slyšel jsem jednoho dobrého přítele: »Otče, prosím o absoluci.« - »Milý Bože, ale jak? Vymysli něco!« Uviděl jsem velkou díru plnou vody od posledního deště. Zašeptal jsem příteli: »Rychle s vozem do té díry!« Musel jsem dále pokračovat v kruhu. Když jsem se znovu ocitl u vozu, musel jsem se v duchu smát: Zapadli s vozem tak těžce do díry, že nemohli

v rozmoklém terénu dále. Můj dobrý kamarád zavolal: »Lidi, nečumte, vidíte, že se nemůžeme hnout, pomozte přece!« A už tři nebo čtyři jsme byli u vozu, uvnitř plni strachu, zda na nás strážný nebo hlídka nezačne pískat. Ale nikdo nepískal. A tak jsem za vozem, kam strážný neviděl, mohl vyslechnout zповěď kamaráda. Když už byl vůz skoro venku, byli tu další dva a říkají: »My také chceme vyzpovídat.« - »Tak dobrá, ještě jednou!« A už bylo opět zadní kolo v díře. Když byli všichni hotovi, slyšel jsem zašeptat: »Pater, jsme hrozně šťastni!«

A vůz se »konečně« dostal z díry. Když nás obzvláště jízlivý dozorce viděl, jak se vracíme do kruhu, řekl: »To bylo správné! To bylo kamarádké!« Největším přítelem byl však Pán se svou milostí, Ježíš Kristus, který vyhledával své ovečky.

DO KOUPELNY!

Jednoho dne se prudce otevřely dveře mé cely. Jeden vězeňský »pomocník«, který se mezitím stal mým dobrým přítelem, mi šeptá: »Pater, chcete se vykoupat v teplé vodě ve vaně?« Nepochopil jsem. »Vana v této věznici SS, která byla pro nás koncentračním táborem?...« Musel jsem vypadat velmi hloupě... Tu na mě zařval hrozným hlasem: »A ven!« a tíše dodal: »Schovejte si ručník a mýdlo...« Udělal jsem jako ve snu, co mi řekl, a vyšel jsem ven. V okamžiku jsem se probral. Stálo tu

Pokračování na str. 12

Ve všech bolestivých vztazích mezi národy platí zásada: ne vypočítávání vzájemně způsobeného a vytrpěného těžkého bezpráví a utrpení, ale jen vůle k usmíření a společné hledání nových cest mírového spoluzití mohou urovnat a poskytnout národům cestu do lepší budoucnosti.

Jan Pavel II.

ŽIVOT ZASVĚCENÝ LÁSCĚ A MÍRU – pokračování ze str. 11

asi deset esesáků, těch nejobávanějších. »Co je s ním?« zeptal se jeden ‚pomocníka‘. »Má jít do ‚kanceláře‘.« (Znamenalo to k výslechu, k výprasku, nebo na mučení.) »To mu udělá dobře, ať tam pobude dlouho do noci!« Ale bylo teprve 9.30 hod. dopoledne. Pomocník mě postrkuje: »Tak jdeme, jdeme, tempo...« Když jsme byli z doslechu esesáků, řekl: »To jsou blbci! Pojdte za mnou rychle kolem ‚kanceláře‘ do sklepa. Dole někdo tiše zapíská; tam půjdete. Všechno nejlepší v lázni!«

Udělal jsem, jak mi řekl. Skutečně, sotva jsem se ocitl dole ve sklepech, někdo ve tmě tiše zapískal a slyšel jsem hlas: »Tady, tatere.« Náhle se otevřely jedny dveře. »Rychle sem!« Předem mnou stála vysoká, skoro obrovitá postava s dobrotivými rysy ve tváři. »Pozdrav Pán Bůh, otče! Všechno šlo dobře?« To domácí pozdrav Pán Bůh po tak dlouhé době! Odpověděl jsem na pozdrav a zeptal jsem se: »Kde teď jsem?« - »V koupelně.« - »A kdo jste vy?« - »Lazebník,« odpověděl se smíchem. »Ale ne z povolání?« - »Ne,« řekl, »ne, otče.«

»Povoláním jsem generální ředitel velkého dolu.« - »Ale jak jste se dostal sem?« - »Jako mnoho jiných. Příliš jsem se staral o své lidi, dostal jsem se do křížku s bonzy, kteří žili v nadbytku a nechťeli nic dát... udali mě, a jsem tady.« - »Jak dlouho?« - »Více než rok a půl.« - »Máte spojení s ženou a s rodinou?« - »Jen ilegálně.« Vyslovil jsem mu svůj soucit. Podal mi ruku. »A co bude nyní se mnou?« - »Otče, musíte mít také něco dobrého. Dostanete lázeň ve vaně.« Zeptal jsem se s úsměvem: »Co to bude stát?« - »Jedno cigáro nebo tři cigarety pro takového jednoho hlídače, který si tak pomáhá. Kdo se koupe, to ho nezajímá. Jen cena za jednu lázeň.«

(Pokračování příště)

Život Kristův (14)

XIV. Otec vydává svědectví Synovi

1) Evangelia a celý Nový zákon vydávají svědectví Ježíši Kristu jakožto Božím Synovi. To je také ústřední pravda křesťanské víry. Když církev vyznává Ježíše Krista jako Syna, který je s Otcem, věrně tím následuje evangelní svědectví. Ježíš Kristus je Božím Synem v úzkém a přesném slova smyslu. Je tedy zrozen v Bohu a není stvořen jako syn, který by byl někdy následně adoptován. Toto svědectví evangelia a celého Nového zákona, na němž se zakládá víra všech křesťanů, má svůj poslední základ v Bohu Otci, který vydává svědectví Kristu jako svému Synovi.

V předchozí katechezi jsme již o této záležitosti hovořili na základě textů z evangelia podle Matouše a Lukáše. *A nikdo nezná Syna, jenom Otec.* (Mt 11,27) *A nikdo neví, kdo je Syn, jen Otec.* (Lk 10,22)

2) Toto jedinečné a zásadní svědectví, které pochází z věčného tajemství trinitárního života, nachází svůj obzvláštní výraz v synoptických evangeliích, nejprve v popisu Ježíšova křtu v Jordánu a posléze ve vyprávění o Ježíšově proměnění na hoře Tabor. Obě události si zasluhují, abychom jim věnovali obzvláštní pozornost.

3) V Markově evangeliu čteme: *V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a dal se od Jana pokřtít. Hned jak vystupoval z vody, spatřil, že se nebe rozvěřelo a že se na něho snáší Duch jako holubice. A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení.“* (Mk 1,9-11) Podle Matoušova evangelia se hlas z nebe obracel nikoli přímo k Ježíšovi, nýbrž k těm, kdo byli události křtu v Jordánu přítomni: *To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení.* (Mt 3,17) V textu Lukášova evangelia (srov. Lk 3,22) se slova z nebe obračejí na téhož adresáta jako v evangeliu podle Marka.

4) Stojíme tedy před trinitární teofanií. Hlas z nebe, který se obrací na Syna ve druhé osobě: „Ty jsi...“, je hlasem Otce, který určitým způsobem představuje svého vlastního Syna lidem, kteří přišli k Jordánu, aby naslouchali Janu Křtiteli. Nepřímo tak Ježíše představuje celému Izraeli: Ježíš je ten, kdo přichází v síle Ducha svatého, je tedy Mesiáš – Kristus. On je Syn, v němž Otec našel zalíbení, je milovaný Syn. Tato láska ukazuje na přítomnost Ducha svatého v tajemství trojedinosti, i když v teofanii na řece Jordánu se to neprojevuje dostatečně jasně.

5) Svědectví obsažené ve slovech z nebe, tedy shůry, se uskutečnil právě na počátku mesiášského poslání Ježíše z Nazareta. Bude se opakovat v okamžiku, který předchází jeho utrpení ve velikonočním dramatu, jímž se uzavírá celé poslání, opakuje se tedy v události proměnění. Přes podobnost mezi oběma teofaniemi existuje mezi nimi také jasný rozdíl, který závisí převážně na kontextu obou vyprávění. Při křtu v Jordánu je Ježíš prohlášen Božím Synem přede vším lidem. Teofanie proměnění je určena pouze pro několik předem vyvolených osob, a nebyli to ani

všichni apoštolové jako skupina, přesněji řečeno se jedná o tři z nich, tedy o Petra, Jakuba a Jana. *Po šesti dnech vzal Ježíš s sebou Petra, Jakuba a Jana a vyvedl je na vysokou horu, aby byli sami. A byl před nimi proměněn... Toto proměnění je doprovázeno zjevením Eliáše a Mojžíše, kteří rozprávěli s Ježíšem. A když tři apoštolové překonali strach vyvolaný takovou událostí, vyjádřili přání, aby to vše trvalo ještě dál, aby to nepřestalo (*Mistře, je dobře, že jsme tady*). V tom okamžiku: *...se objevil oblak a zastínil je. Z oblaku se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, toho poslouchejte!“* (srov. Mk 9,2-7) Tak tedy popisuje událost evangelista Marek. Podobně hovoří také Matouš: *To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení; toho poslouchejte!* (Mt 17,5) Naproti tomu Lukáš píše: *To je můj vyvolený Syn, toho poslouchejte!* (Lk 9,35)*

6) Událost popisovaná v synoptických evangeliích se odehrála v době, kdy se Ježíš již dal Izraeli poznat prostřednictvím svých znamení (zázraků), svých skutků a svých slov. Otcův hlas z nebe představuje tedy potvrzení shůry toho, co již zrál ve vědomí učedníků. Ježíš si přál, aby se na základě jeho znamení a slov zrodila v srdcích jeho posluchačů víra v jeho božské

posláni a v jeho Boží synovství právě díky intimnímu zjevení, které jim dá sám jeho Otec.

7) Z tohoto hlediska je obzvláště významná odpověď, kterou dal Šimon Petr Ježíšovi při svém vyznání v okolí Cesareje Filipovy. Petr tehdy řekl: *Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha.* (Mt 16,16) Ježíš odpověděl: *Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj nebeský Otec.* (Mt 16,17) Je dobře známo, jakou důležitost má právě připomenuté vyznání, které vyšlo z Petrových úst. Je však nesmírně důležité si uvědomit, že vyznání víry ohledně Božího synovství Ježíše z Nazareta – *Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha* – pochází přímo od Otce. Pouze Otec zná Syna (srov. Mt 11,27), jedině Otec ví, kdo je Syn (srov. Lk 10,22), a jedině Otec může dát toto poznání člověku. Právě toto stvrzuje Ježíš v odpovědi dané Petrovi. Pravda ohledně Ježíšova Božího synovství, kterou vyřkla jeho ústa a která nejprve zrála v jeho vědomí, pochází z hlubiny Božího sebezjevení. V tomto okamžiku dochází k rozhodnému překonání všech pouze analogických významů výrazu „Syn Boží“, které známe ze Starého zákona. Kristus je Syn Boha živého, Syn ve vlastním slova smyslu, je skutečně „Bůh z Boha“.

8) Hlas, který tři vyvolení apoštolové slyšeli v průběhu proměnění na hoře, kterou pozdější tradice ztotožní s horou Tábor, potvrzuje přesvědčení vyjádřené Šimonem Petrem v končinách kolem Cesareje Filipovy (podle Mt 16,16). V určitém slova smyslu tento hlas „zvenku“ potvrzuje to, co již Otec zjevil – abychom tak řekli – „zevnitř“. Jestliže v daném okamžiku Otec potvrzuje niterné zjevení o božském synovství Ježíše Krista: *To je můj milovaný Syn, toho poslouchajte!*, pak se zdá, jako kdyby chtěl připravit ty, kdo již uvěřili v Ježíše, na nastávající velikonoční události, tedy na ponižující smrt

na kříži. Není bez významu, že během sestupu z hory jim Ježíš nařídil: *Nikomu o tom vidění neříkejte, dokud nepřijde Syn člověka vzkříšený z mrtvých.* (Mt 17,9; stejně i Mk 9,9; v určitém slova smyslu rovněž Lk 9,21). Teofanie na hoře proměnění Páně se tak nachází v úzkém spojení s Kristovým velikonočním tajemstvím.

9) V tomto smyslu je rovněž možno rozumět významu jednoho úryvku z Janova evangelia (srov. Jan 12,20-28), v němž se vypravuje o události, k níž došlo po vzkříšení Lazara, když na jedné straně vzrůstá úžas nad Ježíšem a z druhé strany narůstá zloba těch, kdo mu ukládají o život. Kristus tehdy hovoří o zrně, které musí zemřít, aby vydalo hojnou úrodu. Nakonec uzavírá: *Nyní je moje duše rozechvěna. Co mám říci? Otče, vysvobď mě od této hodiny? Ale právě kvůli té hodině jsem přišel. Otče, oslav své jméno! – Tu se ozval z nebe hlas: „Oslavil jsem a ještě oslavím.“* (Jan 12,27-28) Tento hlas z nebe znamená Otcovu odpověď, která potvrzuje předešlá Ježíšova slova: *Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven.* (Jan 12,23)

Syn člověka, který se blíží ke své velikonoční „hodině“, je právě ten, o němž hlas shůry při křtu řekl: *Můj milovaný Syn, v němž jsem našel zalíbení ... vyvolený. V těchto slovech je obsaženo Otcovo svědectví ohledně jeho Syna. Pisatel druhého listu Petrova zaznamenal očitě svědectví prvního z apoštolů a píše pro povzbuzení křesťanů v době těžkého pronásledování: „(Ježíš Kristus) přijal od Boha Otce čest a slávu, když o něm vznešená Boží velebnost promluvila tato slova: To je můj milovaný Syn, v něm já mám zalíbení. Tento hlas pocházel z nebe a my jsme ho slyšeli, když jsme s ním byli na posvátné hoře.“* (2 Pt 1,17-18)

*Překlad doc. Ctirad Václav
Pospíšil Th.D. OFM*

ŠVÝCARSKO

Největší vrahové v dějinách nebyli nihilisté, ale fanatici svých idejí a hodnot. To je názor švýcarského filozofa Hanse Sanera. Saner kritizoval teorie světového etosu ex-teologa Hanse Künga, podle kterého obecně platné morální standardy není možno najít v náboženství, nýbrž je prý třeba stále znovu je vytvářet v celosvětovém dialogu.

VYZNAMENÁNÍ PAPEŽE

Jan Pavel II. je nositelem Zlaté medaile Parlamentu USA. Delegation poslanců mu předala toto vyznamenání během audience ve Vatikánu. Stejnou medailí byl vyznamenán také George Washington a matka Tereza. Papež poděkoval poslancům a řekl, že chápe tuto poctu jako uznání svých postojů v otázce ochrany života a lidské důstojnosti. Spojené státy mohou před světem osvědčit svou vysokou odpovědnost, jen když budou v této věci zastávat nekompromisní stanovisko. V dnešním světě se po lidských právech doslova šlape, zdůraznil Jan Pavel II.

MINISTRŮV POSTOJ

Budoucí německý spolkový ministr kultury Julius Nida Rümelin z SPD dal znovu najevo naprostý nedostatek úcty k lidské důstojnosti. V reakci na kritiku, které se mu dostalo za jeho názory, znovu zdůraznil, že podle jeho názoru nemají lidská embrya lidskou důstojnost, protože nemají sebeúctu a sebevědomí. Ty jsou podle něho podmínkou pro přiznání lidské důstojnosti. Pokud prý by měla embrya lidskou důstojnost, byly by beztrestné potraty v Německu legalizovanou vraždou. Mluví německé biskupské konference je výrokem socialistického politika pobouřen. Pokud by měl Rümelin pravdu, neměli by žádnou lidskou důstojnost ani kojenci a postižení jedinci. Také pro evangelickou církev je důstojnost lidské bytosti nezávislá na jakémkoliv

jejím stavu. Negativní ohlasy přicházejí také z CDU. Filozofie budoucího ministra kultury představuje ohrožení pro duševně postižené, nemocné v komatu a staré lidi.

NA OBRANU ŽIVOTA

Kolínský arcibiskup kardinál Meisner vyzval katolíky, aby rezignovali na umělé prostředky pro zabránění početí. V interview pro týdeník »Rheinische Merkur« řekl J. Meisner, že němečtí biskupové musí poopravit tzv. *Königsteinské prohlášení* z roku 1968. Tehdy biskupové prohlásili, že používání těchto prostředků je »v určité míře legitimní«. Učinili tak v reakci na encykliku Pavla VI. *Humanae vitae*, a to vyvolalo celý řetěz důsledků, které jsou pro ochranu života nežádoucí. Kardinál také zdůraznil nezbytnost nové debaty na téma platných zákonů o potratech v Německu.

POLSKO

Téměř polovina všech Poláků navštěvuje pravidelně každý týden bohoslužby. Je to výsledek průzkumu Katolického statistického institutu. Tento počet se od konce komunistického režimu v roce 1989 nezměnil. Janusz Marianski z katolické univerzity v Lublinu konstatuje, že demokracie a volný trh se nemusejí rozvíjet na úkor víry, jak je tomu v západních zemích. Církev mnoho získala díky současnému papeži, který se narodil v Polsku.

CHILE

Katolická církev v této zemi přislíbila svou plnou podporu při objasňování situace tisíce lidí, kteří za diktatury generála Augusta Pinocheta beze stopy zmizeli. Církev vždy zdůrazňovala, že smíření může vzejít jen z pravdy a spravedlnosti, řekl biskup Manuel Vial Rispoatron ze San Felipe, sekretář chilské biskupské konference.

Podle Radio Vaticana

BISKUPOVÉ POLITIKŮM

Polští biskupové vyzvali politiky své země, aby spolu jednali smírlivějším způsobem. Připomněli levici i pravici, aby solidárně spolupracovaly pro všeobecné blaho.

Země se stala jevištěm neobyčejných politických napětí. Političtí protivníci proti sobě vystupují, jako by byli úhlavní nepřátelé a nikoliv děti jednoho národa, který se stal velkým právě díky lásce k bližním i k nepřátelům. Nenalézat u politických protivníků žádnou kladnou stránku je »hříchem proti dialogu a proti obecnému blahu«. Církev připomněla politikům obou křídel, že mají povinnost zastávat solidární postoj, chtějí-li prosadit kladné změny v politické realitě. Tam, kde se jedná o základní hodnoty, musí jak strany tak občané spolupracovat.

PO E T KATOLÍKŮ VE SVĚTĚ

Na přelomu tisíciletí překračuje počet katolických křesťanů ve světě hranici jedné miliardy o 44 milionů. Každý šestý obyvatel světa je katolík. 49,5% z toho žije v Severní a Jižní Americe, 27,8% v Evropě, 11,4% v Africe a 0,8% v Oceánii.

Pro Ameriku to znamená, že 63,1% jejích obyvatelů jsou katolíci, tedy takřka dvě třetiny. V Evropě to činí 41,4 %, v Asii jen 3,1%. Zatím je tedy katolické náboženství především náboženstvím západní civilizace. To je veliký závazek.

Poprvé od roku 1978 stoupl také počet kněží. Ten nyní činí

404 626, tedy o 418 více než v minulém roce. U kněžského dorostu je tento přírůstek ještě zřetelnější. Seminaristů je 109 828, o 657 více než před rokem. 25 % z celkového počtu evropských seminaristů připadá na Polsko, kde se připravuje na kněžství 4 773 seminaristů. Největší počet z toho je v Tarnově (301). Seminaristů v řádových školách je 2039.

Když Jan Pavel II. nastupoval na Petrův stolec, přál mu kardinál Wyszyński, aby přivedl Církev do 3. tisíciletí.

To se uskutečnilo způsobem, který překročil všechna očekávání. Církev se představuje lidstvu nikoliv jako zlomená a vymírající, nýbrž jako jasně orientovaná na budoucnost.

Spekulace, že papež po Velkém jubileu složí svůj úřad, se ukázaly jako pouhé bubliny. Jeho plány pro rok 2001 berou světovým agenturám dech. V dubnu je plánována cesta do Damašku po stopách apoštola Pavla. Od 4. do 6. června je na programu návštěva Ukrajiny a dále je plánována návštěva Arménie. Papež má také pozvání do Kazachstánu. V plánu je dále cesta do Severní Koreje a Vietnamu, setkání s patriarchou Alexísem II. v Moskvě nebo ve Vídni. Na říjen se chystá do Říma biskupský synod na téma: Biskup – služebník Kristova evangelia – naděje pro svět. Tuto službu chce Petrův nástupce důrazně položit biskupům světa na srdce. On sám dal v tom směru nejeden příklad. Tak by Církev měla skutečnou šanci stát se velkou nadějí světa.

-cvm-

EXERCICIE NA VELEHRADĚ V ROCE 2001

- 18. 2. – 24. 2. Exerciice pro kněze • P. Bernard Říský OFM
 - 21. 2. – 24. 2. Duchovní obnova pro snoubence • P. Jakub Karel Berka OPraem
 - 24. 4. – 28. 4. Exerciice pro laiky podávající sv. přijímání, pastor. asistenty a pomocníky • P. Jan Pavlík SJ
 - 14. 5. – 18. 5. Duchovní obnova pro zdravotníky, lékaře a zdravotní sestry • P. MUDr. Ladislav Kubiček
 - 20. 8. – 24. 8. Duchovní obnova pro muže a ženy žijící v manželství • P. MUDr. Ladislav Kubiček
 - 12. 11. – 16. 11. Duchovní obnova pro muže a ženy žijící v manželství • P. MUDr. Ladislav Kubiček
 - 5. 6. – 9. 6. Exerciční základ podle svatého Ignáce pro ženy a muže • P. Pavel Koudelka SJ
 - 9. 8. – 23. 8. Duchovní obnova pro mladé lidi, kteří hledají svou životní cestu • P. ThLic. Pavel Havlát OM
- Poutní a exerciční dům Stojanov, 687 06 Velehrad 62, tel. 0632/57 15 31

LITURGICKÁ ČTENÍ – pokračování ze str. 3

lodě. Rybáři z nich vystoupili a prali síť. Vstoupil na jednu z těch lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby trochu odrazil od břehu. Posadil se a z lodí učil zástupy.

Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajeď na hlubinu a spusťte síť k lovení!“ Šimon mu odpověděl: „Mistře, celou noc jsme se lopotili, a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím síť.“ Když to udělali, zahrnuli veliké množství ryb, že se jim síť téměř trhaly. Dali znamení společníkům v druhé lodi, aby jim přišli na pomoc, a ti přijeli. Naplnili obě lodě, až se potápěly.

Když to Šimon Petr viděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Pane, odejdi ode mě: jsem člověk hříšný!“ Zmocnil se ho totiž úžas – a také všech jeho společníků – nad tím lovením ryb, které chytili; stejně i Zebedeových synů Jakuba a Jana, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se! Od nynějška budeš lovit lidi.“

Přirazili s loďmi k zemi, nechali všeho a šli za ním.

Začátek 3. tisíciletí v Medjugorje

Na přelom tisíciletí se do Medjugorje sjelo 6000 mladých lidí z celého světa včetně Brazílie, Japonska a Koreje. Velkou pozornost věnoval tomuto setkání chorvatský tisk.

Poprvé nevedl toto setkání P. Slavko Barbarič, který zemřel náhle a nečekaně koncem listopadu 2000. Zpráva o jeho smrti obletěla celý svět a všude vyvolala vlnu smutku a bolesti. Přední britský katolický týdeník The Universe přinesl rozsáhlou zprávu o životě tohoto františkána. Čtete tam mimo jiné: »Pater Barbarič byl velkou a mimořádnou osobností s velkým smyslem pro humor a pozoruhodným darem sdělovat své snažné prosby. Hovořil několika jazyky a měl dar oslovit přímo lidi nejrůznějších vrstev. Působil po celém světě a hlásal všude medjugorské poselství míru a pokání. Jeho nevyčerpatelná energie, obětavost, láska a hluboká spiritualita z něho učinily osobnost známou v celém katolickém světě.«

Tím více však udivuje, že P. Barbarič pro chorvatský oficiální orgán biskupské konference Glas koncila vůbec nežil.

Tento oficiální orgán se o jeho životě a smrti nezmínil ani jediným slovem, ačkoliv šlo o člověka, kterého s úctou vzpomíná chorvatská televize a dokonce i politický tisk. To vyvolalo u mnoha lidí otázku o věrohodnosti odpovědných činitelů chorvatské církve, kde tolik jde o charisma obnovy. Ačkoliv vzpomenu při úmrtí i na nepřátele církve, s P. Slavko Barbaričem bylo naloženo, jako by ani neexistoval. Stále se sice zdůrazňuje, že je třeba se poučit z chyb minulosti, ale způsob, jakým bylo naloženo s touto charismatickou osobností, vyvolal u mnoha lidí znovu otázku o poctivosti a důslednosti takových prohlášení.

Alfons Sarach, -cvm-
182/3. 1. 2001

Klášteř dominikánů v Olomouci pořádá kurs Základy teologie I. BŮH A JEHO VLASTNOSTI

Přednášky se budou konat každé úterý v 19.30 hod. v sále kláštera (vchod ze Slovenské ulice).

První setkání se uskuteční v úterý 6. února 2001, poslední bude v úterý 29. května 2001.

Cyklus přednášek provede fr. Romuald Štěpán Rob O. P.
Všichni zájemci jsou srdečně zváni!

Smírná modlitba k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu

K: Nejsvětější Srdce Pána Ježíše, v počtě se ti klaníme. Přicházíme, abychom se ti znovu obětovali s pevným úmyslem napravovat urážky, jakých se ti od lidí dostává.

L: Ano, to slibujeme.

K: Čím více se hanobí tvá tajemství,

L: tím více v ně budeme věřit, Nejsvětější Srdce Ježíšovo, které posvěcuješ naše srdce.

K: Čím více nevěra usiluje, aby nás zbavila naší naděje,

L: tím více budeme skládat naději v tebe, Srdce Ježíšovo, jediná naděje lidí smrtelných!

K: Čím více odporují lidská srdce tvé božské lásce,

L: tím více tě budeme milovat, neskonala krásu, nekonečné lásky hodné Srdce Ježíšovo!

K: Čím více přibývá útoků na tvé božství,

L: tím více se mu budeme klanět, Božské Srdce Pána Ježíše!

K: Čím více se opomíjejí a přestupují tvá přikázání,

L: tím více je budeme zachovávat, Nejsvětější Srdce Pána Ježíše!

K: Čím více se tvé svátosti zavrhuji a opouštějí,

L: tím více je budeme s láskou a uctivostí přijímat, nejštědřejší Srdce Pána Ježíše!

K: Čím více se pohrdá tvými ctnostmi,

L: tím více a snažněji je budeme konat, Srdce Ježíšovo, vzore všech ctností!

K: Čím více usiluje peklo o záhuby duší,

L: tím více ať se v nás rozněcuje touha po jejich spáse, Srdce Pána Ježíše, toužící po spáse všech duší.

K: Čím více smyslnost a pýcha usilují, aby vymizel sebezápór a láska k povinnosti,

L: tím více se budeme přemáhat a vázat duchem obětavosti, Srdce Ježíšovo, potupa-mi nasycené!

K: Čím více se pohrdá tvou svatou církví,

L: tím více se vynasnažíme, abychom byli jejimi věrnými dětmi, sladké Srdce Pána Ježíše!

K: Čím více je pronásledován a hanoben tvůj svatý náměstek,

L: tím více chceme stát za ním a modlit se za něho, Srdce Ježíšovo, kopím probodené!

K: Srdce Boha našeho, dopřej nám milosti, abychom byli tvými věrnými apoštoly uprostřed tohoto světa a tvou korunou na věčnosti, Božské Srdce mého Ježíše!

L: Dej, ať Tě miluji více a více!

Liturgická čtení

Neděle 4. 2. – 5. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 6,1-2a.3-8

Ž 138(137),1-2a.2bc+3.4-5.7c-8 Odp.: 1c

2. čt.: 1 Kor 15,1-11

Ev.: Lk 5,1-11

Pondělí 5. 2. – památka sv. Agáty

1. čt.: Gn 1,1-19

Ž 104(103),1-2a.5-6.10+12.24+35c Odp.: 31b

Ev.: Mk 6,53-56

Úterý 6. 2. – památka sv. Pavla Mikiho a druhů

1. čt.: Gn 1,20-2,4a

Ž 8,4-5.6-7.8-9 Odp.: 2a

Ev.: Mk 7,1-13

Středa 7. 2. – ferie

1. čt.: Gn 2,4b-9.15-17

Ž 104(103),1-2a.27-28.29bc-30 Odp.: 1a

Ev.: Mk 7,14-23

Čtvrtek 8. 2. – nez. pam. sv. Jeronýma Emilianiho

1. čt.: Gn 2,18-25

Ž 128(127),1-2.3.4-5 Odp.: 1a

Ev.: Mk 7,24-30

Pátek 9. 2. – ferie

1. čt.: Gn 3,1-8

Ž 32(31),1-2.5.6.7 Odp.: 1a

Ev.: Mk 7,31-37

Sobota 10. 2. – památka sv. Scholastiky

1. čt.: Gn 3,9-24

Ž 90(89),2.3-4.5-6.12-13 Odp.: 1

Ev.: Mk 8,1-10

Breviář pro laiky

Uvedení

do první modlitby dne:

	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Antifona	812	1708	1692	857	873	889	1741
Žalm	783	786	786	783	783	783	786

Ranní chvály:

Hymnus	812	1709	1693	857	873	889	1742
Antifony	813	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	816	1710	1693	861	877	893	1743
Antifona k Zach. kantiku	692	1305	1694	861	877	894	1307
Prosby	817	1711	1694	861	878	894	1744
Záv. modlitba	692	1305	1306	862	1306	894	1307

Modlitba během dne:

Hymnus	817	832	848	862	879	895	910
Antifony	818	833	848	863	879	895	910
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	820	835	851	865	882	898	913
Záv. modlitba	692	835	851	865	882	898	913

Nešpory:

SO

Hymnus	807	821	1714	1698	867	883	900	915
Antifony	808	822	838	853	868	884	900	916
Žalmy	808	823	838	853	868	884	901	916
Kr. čtení a zpěv	810	825	1717	1701	871	887	903	918
Ant. ke kant. P. M.	692	693	1305	1701	871	887	904	693
Prosby	811	826	1718	1702	872	888	904	918
Záv. modlitba	692	692	1305	1306	872	1306	904	693
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

KŘÍŽOVÉ CESTY

Sestavil Ing. Karel Houdek

Soubor 67 rozjímání nad utrpením křížové cesty našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Vychází s církevním schválením.

Kož. vaz., A5, 400 stran, 198 Kč

DOTISK

a podstatně přítomným ve svátosti oltářní. Uvedené adorace jsou vhodné jak pro soukromou, tak i pro společnou pobožnost.

Cesta, vaz., B6, 548 stran, 135 Kč

Henri Denis:

JAK SLAVIT EUCHARISTIÍ

Hlavní myšlenkou této knihy je ukázat smysl mše svaté a poznání jejího tajemství při jejím slavení. Jednotlivé kapitoly jsou řazeny tak, že sledují průběh mše svaté, a to ve čtyřech dějích – vstupní obřady, liturgie slova, vlastní eucharistická liturgie a propuštění. Autor studie působí jako kněz ve farnosti nedaleko francouzského Lyonu. Vyučuje téměř čtyři desetiletí na Pastoračním institutu náboženských nauk v Lyonu. 20 let působil v Národním středisku pro liturgii.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 96 stran, 99 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

ADORACE PŘED NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTÍ

Soubor adorací, který zpracovali z různých pramenů členové Kongregace bratří Nejsvětější svátosti – petrini – ve spolupráci s Petrem Syptákem. Eucharistie je středem a vrcholem života katolické církve. Nejkrásnější a nejvzácnější jsou právě ty chvíle, které prožíváme na kolenou před Nejsvětější svátostí. K tomu, abychom je prožili co nejplněji, může pomoci i tato kniha.

Sypták, brož., A5, 220 stran, 125 Kč

Jiří Plhoň:

SNADNÉ DOPROVODY PÍSNÍ Z KANCIONÁLU

Soubor snazších varhanních doprovodů k písním z Kancionálu. Jde o pomůcku určenou především samoukům a začátečníkům. Všechny doprovody jsou hratelné i bez pedálu, rozpětí sopránů s altem a tenorů s basem nepřesahuje rozsah oktávy. U doprovodů je z úsporných důvodů uveden většinou pouze text první sloky. Pro snazší hratelnost jsou některé písně transponovány níž, než uvádí Kancionál.

Gloria, vaz., A4, 160 stran, 260 Kč

P. Leo Kuchař SSS:

VŽDYŤ JSEM TO JÁ

Rozhovory s Pánem Ježíšem před svatostánkem. Eucharistické klanění je – podobně jako slavení mše svaté – pokračováním velikonočního setkání s Ježíšem Kristem, který vstal z mrtvých, který žije a který je zde. Tato knížka obsahuje podněty a návrhy k rozhovorům s Ježíšem zcela, pravdivě

Matice cyrilometodějská s.r.o.
Olomouc, 5/2000
Ponos, 772 00 OLOMOUČ 2

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

Odesílatel: